

"DIRVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Lėdžia kas savaitę Clevelande, Ohio
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrija
Metinė Prenumerata:
Savienyose Valstijose..... \$2.00
Kanadoje ir Meksikoje..... 2.50
Lietuvoje ir kitur..... 3.00
Prenumerata skaitosi nuo dienos užrašymo, ne nuo Naujų Metų, ir mokasi iškalno.
Apgarsinimų kainų klauskit laišku.
"DIRVA"
3352 Superior Ave. Cleveland, Ohio

"DIRVA" LITHUANIAN WEEKLY
(THE FIELD)
The only Lithuanian Newspaper in Ohio
Published Weekly at Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
Yearly Subscription Rate:
In the United States..... \$2.00
Canada and Mexico..... 2.50
Lithuania and other countries..... 3.00
Advertising rates on application.
"DIRVA"
3352 Superior Ave. Cleveland, Ohio

No. 39

KAINA 5c

CLEVELAND, OHIO

PENKTADIENIS, RUGSĖJO-SEPT. 26, 1924

VOL. IX (METAİ 9-TI)

Bandoma Išdirbt Pasaulinei Taikai Planas

PARUOŠTA TAIKOS PROGRAMAS, TIK ANGLIJA NORI LIKT GLOBĖJA JURIŲ.

Ji Siūlo Savo Laivyną Pasitarnauti kaip Policiją, Kas Reikėtų kad Anglijos Turi Bijoti Mažesnę Valstybę, kaip Buvo ir iki šiolei.

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

Youngstowno distrikte plieno ir geležies industrija eina su 75 iki 80 nuos. pilno saiko. Išdirbėjai negamina daugiau negu tik reikalaujama, ir pirkejai nesisukina su didesniais užsakymais kaip tik tiek kiek reikalinga greitam panaudojimui.

Akron, O., General Rubber & Tire Co. statys prie savo būdinių dar \$100,000 vertės budovę padidinti dirbtuvės. Biznis visose guminėse naujaučiamas geras. Didėjanti produkcija automobilių duoda drąsos ir gumo dirbtuvėms imtis daryti daugiau automobiliams ratulų.

East Liverpool, O., padidėjo reikalavimai indų ir abelnei tos rūšies reikmenų, skelbia puodinkystės darbų vedėjai. Sako, darbai eis gerai per sekančius du ar tris mėnesius.

Pomeroy, O. — Angliakasiai ir kasyklų savininkai šiame distrikte neįstengė išdirbti naujų sutarčių ir dėl to kasyklos stovi be darbo. Klausimas išėmimo akmens iš anglies sako buvo didžiausias kaulas dėl kurio konferencija turėjo skilti.

Dar rado 35 lavonus. Kemmerer, Wyo. — Kasykloj kuri pereitą savaitę užgruvo nuo eksplozijos su apie 50 darbininkų, kasantis įeškotojai su rado dar 35 lavonus. Viso žuvusių bus 53.

Jeigu automobilių indutisrijoj padėtis gerės kaip gerėjo per pėreitas kelias savaites, sako automobilių korporacijos, galima laukti kad šį rudenį ir visi darbai pagerės. Šimet automobilių kompanijos padarė daugiau automobilių rugpjūčio mėnesį negu tuo mėnesiu pernai. Taip numato bus ir rugsėjo mėnesyje, ir to tikisi spalį bėgiu.

Iš 8,081 streikų nuo 1916 metų, apie kurias gauta tikros žinios, iki 1923, darbdaviai išlaimėjo 4,237 streikus ir darbininkai 3,844 streikus.

Brady, W. Va., angliakasų unijos skrydis pasibūdavojo sau svetainę kurią negali sunaikinti nei ugnis nei peršauti kulkos. Pirmiau jį budinką darbavų špiegali šaudydami sužeidė du darbininkus ir uždegė budinką.

Suv. Valstijų darbų biuro bulletinas leidžiamas Washingtono rondo jog Ohio valstijoj darbai palengva gerėja ir bedarbių skaičius nyksta. Daug dar angliakasų New Philadelphia distrikte nedirba. Clevelande, išskyrus audinių, siuvyklų, ir maisto indutrijų, beveik visos kitos industrijos dirba nepilną laiką, sako bulletinas.

420 dirbtuvių Clevelando indutisrijose šimet turi 4,300 darbininkų mažiau negu pernai.

Taikos Ruošimas Eina Sunkokai

Geneva, Šveicarija. — Ketvirtą savaitę kaip posėdžiauja Tautų Sąjunga, bet jos nuoveikiai dar toli nuo konkrečių paskemių, nors, iš vienos pusės, vedą prie ko nors. Posėdžiai buvo užimti kalbomis apie pavojus ir negalimybes, Anglijos kaip ir Francūzijos delegatų užsivarnėjimais — kas lygiai yra pavojingi taikos reikalams.

Šią savaitę manoma priimti programą kuris užžymės naują epochą pastangose padaryti karus prasižengėlių darbu.

Svarbiausiu ginčų dalyku buvo Anglijos delegacijos pirminko Lordo Parloor pareiškimai. Atvykęs į posėdžius jisai buvo tos nuomonės kad tik tada nebus karų kada nebus ginčavimosi. Už dešėtko dienų jis pareiškė kad Anglija kada pasirašys sutartį užlaikyti taiką prisidės su savo laivynu "palai kymui taikos" pridudama pagalbos nareivalstybei prieš išlaukinius priešus ir užblokudama sutartį peržengiančią šali.

Kada MacDonald ir visi namie esanti Anglijos darbiečiai turi nuomonę kad taika galima bus tik nusiginklavimu, čia pasirodo jog Anglija nori laikyti savo laivyną kaip policiją ant vandeny. Francūzai ant to sutiko, bent nekuri, turėdami villi kad ir jiems nereiks nusiginkluoti, nes ir jie nori pasitarnauti "taikai" taip pat kaip ir Anglijos laivynas.

Nutarta šaukti tarptautinę konferenciją nusiginklavimui 15 d. birželio, 1925 m., kurion bus kviečiama ir prie Tautų Sąjungos nepriklausančios valstybės kaip Suvienytos Valstijos, Rusija ir kitos.

Buvo užkviesta Vokietija prisidėti į Sąjungą, ir ji galutinai sutiko. Ruošiasi paduoti aplikaciją įstojimui, tik tas atidėta iki Vokietijai bus duota tam tikros garantijos kaslink jos pozicijos ir priderysčių, o tas viskas turės būti padaryta Tautų Sąjungos valstybių.

Vokietija reikalauja garantijų kad jai būtų suteikta lygios teisės Sąjungoje su kitomis didesėmis valstybėmis, kad jai būtų duota nuolatinė vieta sąjungos taryboje ir turi gauti balso militario kontroliavimo klausimuose kurie ją ypač paliečia. Kad jos nereikalaujūt vėl pasirašyt Versalio sutarties su jos formaliu pasisakymu jog ji viena yra kalta už pasaulinį karą.

Berline iš 1,000 aktorių ir aktorų beveik 900 šią vasarą buvo be darbo. Daugybė teatrų per vasarą buvo uždaryta. Judamų paveikslų dirbimas irgi silpnas.

Daug Žmonių Žuvo Žemės Drebėjime

Konstantinopolis. — Erzerume, Armenijoje, žemės drebėjimas sunaikino 102 kaimu ir užmušė šimtus žmonių.

Raudonasis Kryžius pasituntė pagalbą į nukentėjusią sritį.

Naujas Rusijos Caras Jieško Paskolos

Berlinas. — Did. kunigaikštis Cyrilius, kuris tik ką pasiskelbė Rusų caru, bet kurio sostas kolei kas randasi Paryžiuje, nori gauti Amerikoje paskolos finansavimui jo populiariazavimo Rusijoje kaip pradžia jo darbo atsteigimui Romanovų monarchijos. Aleksandras Stolypinas, brolis nužudytą Rusijos premjero caro laikuose, patvirtina Cyrilio pastangas sukelti Amerikoje pinigų. Stolypinas yra ypatišku Cyrilio atstovu ir randasi Belgrade, kur Rusai monarchistai dar palaiko savo organizaciją iš likusių "baltsios" Rusų armijos.

Badas Filipinuose

Manila. — 40,000 žmonių patėkė į bado nagus dviejose provincijose Filipinų salose kur žioga ir tvanas ir gyvulių ligos išteriojo veik viską. Tūkstančiai žmonių gyvena maitindamiesi šaknimis ir žievėmis.

Rusai Užėmė Vrangeli Salą

Maskva. — Rosta pranešimu, bolševikų laivyno laivas "Krasny" priplaukė Vrangeli salą ir sovietų jureivai išlėkė savo vėliavą. Jie ten rado vieną Amerikoną ir Eskimą.

Sovietų valdžia pasiuntė savo laivą paimiti visus ką ras ant tos salos į nelaisvę ir padaryti tą salą Rusų savastimi. Ją savinosi Suv. Valstijos, Anglija, Rusija ir Japonija.

Suv. Valstijos laikė ją savo savastimi nuo 1881 metų.

Francūzija Nenori Mokėti Amerikai Pilnai

Paryžius. — Francūzijos laikraščiai pradėjo plačiai rašyti apie tai kad Suvienytos Valstijos negali reikalauti iš Francūzijos visų savo pinigų paskolintų karo reikalams. Jie sako jog tie pinigai buvo išleista bendrai kovai už demokratizmą, o ne Francūzijos reikalams.

Iš Romos ateina žinios paremtos pranešimais iš Belgrado kad Budgarijos karalius Borisas liko nužudytas. Pranešimas nepatvirtinta. Sakoma jog nužudė karaliaus priešininko Vasiljevo pasekėjai.

Bulgarijoj siaučia betvarkės ir susirėmimai, ypač tarp Makedonėčių kurie susiskaldė komunistų klausime.

Berline nusižudė viena bankiero moteris kuri važiuodama automobiliu sužeidė žmogų po ko ji mirė. Ji negalėjo dalai kyt širdies graužimo.

REPUBLIKONAI LABAI ATAKUOJAMI

New York. — Prasidėjus politiskoms prakalboms pačių kandidatų ant prezidento ir vice prezidento, Demokratai ir Progresistai turi ko užmesti Republikonams. Demokratų kandidatas Davis plačiai kalba apie Republikonų partijos prasižengimus prieš visuomenę, ir kad ta partija pastatė kandidatų tą žmogų prie kurio tie prasižengimai papildyta. John W. Davis sako: "Tikrieji Suvienytų Valstijų konstitucijos priešai yra ne bolševikai, bet sukiti ir neteisingi valdininkai ir jų draugai".

Siose dienose buvo kilę ginčai tarp buvusio valstybės gynėjo Daugherty, atstatyto iš kabineto sąsąjyje su įvairiomis smugelystėmis, ir Davis, kuris nuolat apie tai kalba.

Wheeler taipgi neduoda ramybės Daugherty'ui, nes tas pats Wheeler išlėkė aikštėn jo visus darbus dėl kurių Daugherty turėjo apiešti Coolidge kabinetą.

Daugherty, apsigindamas save, apšaukė Wheeler'į paprastu melagium, gi tuo tarpu Wheeler ir Davis pradėjo dar plačiau savo prakalbose apie Republikonų darbus kalbėti.

Davis kaltina Daugherty už tai kam jis net neėjo į senatą kur buvo svarstoma skundai ant jo.

John W. Davis savo prakalbose nori kad Suvienytos Valstijos prisidėtų prie Tautų Sąjungos, kam visi kiti kandidatai nepritaria.

Chinijos Karas

Mukdenas, Mandžurija. — Diktatorius Čang Tso-Ling pranešė Amerikos ir Anglijos konsulams persergėti jų piliečius mieste Činwangtao, nes jis rengiasi tą uostą bombarduoti. Visus svetimsalius prašo miestą apleisti.

Taipgi patarė kitų šalių karškiems laivams pasisalinkti iš tų vietų kur stovi Pekino laivai, nes bombarduos juos. Čang Tso-Ling pasikvietęs konsulus išdėstė savo planus ir pasakė jog esąs pasiryžęs mirtinai mušinti ir nenori sustoti pusiaukeyj.

Daugelyje vietų atsibuna susirėmimai.

Tarp Chinų laivyno nėra gultino susitarimo. Vieni jureivai nori eiti su Mandžurijos valdais, kiti užstoti Pekino valdžią, ir patį tarp savęs susipešė. Pekino valdžia mobilizuoja 200,000 kareivių ir turi skadroną orlaivių gatavai pulti Mandžurijos vadą. Gen. Wu Pei-Fu tiki sutruškinti savo priešininkus.

Kiek Kainuoja Kaizerio Užlaikymas

Berlinas. — Skelbiama jog po karo, kada kaizeris liko atstatytas, Prūsija išmokėjo jo šeimynos užlaikymui apie aštuonis milijonus dolarių.

Prūsijos valdžia nori paimiti iš buvusio kaizerio nuosavybių kelis jo dvarus už nuostolius. Bet kaizeris nori juos laikyti savo nuosavybė, prie to dar prašo kad valdžia jam žemių ir pinigų užlaikymui tų jo dvarų.

Greenville, O. — Tulas 51 m. vyras, gelžkelio darbininkas, nušovė savo pačią šu kuria buvo vedęs du mėnesiai, ir pats nusišovė. Paliko raštelį paaiškinantį kad susipyko su pačia už langų užtiesalus nuo saulės.

SUIMTA KUNIGAS IR JO MEILUŽĖ

Mt. Vernon, Ill. — Metodistų kunigas, Lawrence M. Hight, iš Ina miestelio, areštuotas ir tardymuose, po ilgo gynimosi, prisipažino prie dvigubos žmogžudystės prie kurios jį privedė meilė prie kitos moters.

Kunigas buvo paimtas tardymams po jo žmonos mirties. Jis tuoj prisipažino davęs jai nuodytą palengvinti jai numirti, nes ji buvo apsinuodinus nuo valgio ir buvo besikankinanti.

Paskui tuoj imta tyrinėti netikėta mirtis vienos moteris vyro su kuria to kunigo vardas buvo painiojama ir apie kurių draugiškumą parapijonis net peratvirai kalbėjo.

Tas vyras irgi mirė nuo nuody. Siose dienose kunigas prisipažino kad jis nunuodino savo žmoną ir kad davė nuodytą anai moterei nunuodyt savo vyrą, nes jis baisiai tą moterį mylėjo ir norėjo kaip nors abudu likti laisvi ir paskui apsigėsti.

Nabagai, vargu beragaus savo svajotos saldybės šiame pasaulyje.

Baisi Audra ir Nelaimės

Chicago. — Nedėdienų pradžėjus smarki audra per Wisconsin ir Minnesotą valstijas paliko savo liudnas pasekmes — Wisconsin valstijoj užmušta 55 ypatos, Minnesotoj penkios, ir padaryta didelė nuostoliai. Komunikacija buvo dalimai suardyta, vielos sutraukta.

Grand Rapids, Mich., nuo audros žuvo trys ypatos, daug padaryta nuostolių.

Pasirodė Nauja Komet

Cambridge, Mass. — Harvard observatorija skelbia jog netoli saulės seka nauja plėneta, matoma po saulės nusileidimo, bet kadangi yra septinto didumo žvaigždė, jos nuoga akia nematyt. Ją pirmiausia patėmėjo astronomas Finsler Vokietijoj.

Sakoma jo ji nuolat darosi didesnė. Gal neužilgo pradės būti matoma ir be žiurony.

Daug Užmušama Automobiliais

Suv. Valstijose yra apie 16 milijonų motorinių vežimų. Šimet, kaip apskaitliuojama, automobilių nelaimės Suv. Valstijose bus užmušta 14,000 žmonių. Francūzija turi apie 475,000 automobilių. Bet tenai kas metai nelaimių buna tik 200.

Aurora, Ill., gimė vienai motinai trynukai, ir visiems jiems davė po vardą dabartinių kandidatų ant prezidento. Bet jeigu prezidento rinkimai nueis į senatą, vistiek jų vaikai nei vienas neturės garbės.

Lietuvos Žemės Ukio Paroda

Lankantis šių metų Žemės Ukio ir Pramonės parodoje visų pirma metėsi į akis skirtumas kuris ją skyrė nuo pėreitų dviejų metų parodų. Tas skirtumas reiškesi tame kad parodoje pirmą vietą užėmė Lietuva, paimdama daugelį užsienio pozicijų, o kas svarbiausia kad ypač ryškiai pasireiškė šioje parodoje mūsų žemės ukis. Įvairių gyvulių gausingas skyrus parodė kad jau ir Lietuvoje esama gerų gyvulių, ir palyginus su pėreitų dvejų metų parodomis, buvo matyti kaip sparčiai pas mus einama prie gyvulių pagerinimo.

Neapsakomai džiaugiasi rados parodoje perstatyta mūsų žemės ukio pramonė, kurią parodė, kaip savo darbo vaisių, Lietuvos Žemės Ukio Koperatyvų Sąjunga. Šios Sąjungos paviljone kiekvienas galėjo įstikinti, viena, kokios begalinės reikšmės mūsų žemės ukio kulturai kelti turi kooperatai, antra, kad mūsų žemės ukio pramonei, ypač pienininkystei, jau padaryta puiki pradžia, kuri žada puikių vaisių; ir trečia, kad mūsų žemės ukio produktų gamintojai puikiausia gali apsieiti be tarpininkų.

Lietuvos Žemės Ukio Koperatyvų Sąjunga kartu su Lietuvos Koperacijos-Sąjunga taip puikiai pasirodžiusios parodoje davė pamato tvirtai tikėti kad netrukus jos Lietuvos gyvenime užims vyraujančią rolę vesdamos mūsų sodiečius iš ekonominio skurdo į kulturingesnę, šviesesnę ateitį.

Įvairių mašinų skyriuje taip pat teko matyti dideliausią "grozdy" — viskas buvo parinkta dabartiniam mūsų ukiui. Lyg ir atjausdami šmetinės parodos veidą, mūsų ukininkai lankė parodą ne tūkstančiais, bet dešimtimis tūkstančių. Teisybė, čia daug prisidėjo Dainų Diena, bet retas apsilankęs Kaune liko neapsilankęs parodoje. O Kaunas tikrai dar nebuvo matęs savo gatvėse tiek daug svečių iš sodžių pirmomis parodos dienomis ir negirdėjęs tiek žemaitiškos, Dzukiškos, Aukštaitiškos ir kitų šnektų.

Gražus ir gausingas šmet buvo liaudies dailės dirbinių skyrius. Pirmiau mes tik jautėme, žinojome gerų rankų darbų pas mus esant, žinojom dar nemirusį liaudies meną, o šioje parodoje visa tai savo akimi pamatėme.

Iš šių metų parodos pamatėme kuom prisidėjo prie mūsų valstybės Klaipėdos kraštas. Visi tie puikūs eksponatai tiek iš žemės ukio srities, tiek iš pramonės srities sakyte sakė kad iš Klaipėdos krašto daug ko pa-

simokyti galime, reikia tik kad tas kraštas tikrai kuogreičiausia organiniai sutaptų su visos Lietuvos kunu, kad Klaipėdos kraštui būtų duota galimybė toliau plėtoti savo ukį ir pramonę ir rodyti visai Lietuvai pavyzdį.

Smulkiai visos parodos neišrokuosi — ji ne tokia menka.

Pakanka apsisibrėžti tuo kas aukščiausiai pasakytą, pasidžiaugti kad mūsų žemės ukio paroda virsta tikru Lietuvos žemės ukio veidrodžiu, nuolatos tobulėja. Apie tokios parodos naudą plačiai kalbėti netenka. Kiekvienas ukininkas sugrįžęs iš parodos į savo ukį priverstas bus pagalvoti apie savo ukio pagerinimą tuo keliu kuris buvo atvaizduota parodoje.

Baigiant, negaliu nutyliėti vieno menkniekio. Nežinau kaip kam, o man tai bendrą gerą įspūdį galino eile visokių budelių su "pigiais" stikliniais rėtukais, viską lipinančiais klizais, cukrine vata ir panašiai. Šitokiems "ekspонатams" rimtoje parodoje, mano išmanymu, neturėtų būti duodama vietos, nes tai yra tik pinigų iš sodiečių bereikalingas traukinimas. Parodos komitetas labai gerai padarytų kad kitais metais panašius "stebukladarių" parodą visiškai neįsileistų.

V.—"L.U."

Suv. Valstijų Skolos
Suvienytos Valstijos dabartinio laiku turi apie \$21,500,000 skolų. Vienok tikima jas pilnai galės atmokėti bėgyje 25 metų.

Clevelande buvo Amerikos investimentų bankininkų suvažiavimas kame tas paaiškinta vieno iždinės viršininko.

Kiti dalyvavę viršininkai pareiškė jog dalykai Europoje eina gėryn ir kad Suv. Valstijos galės pradėti prekiauti su Europa.

Lakunai Pabaigė Kelionę Aplink Žemę

Suv. Valstijų kariški lakunai, du dar išlikę iš keturių orlaivai, pasekmingai pasiekė Pacifiko pakraštį tuomi oficiališkai užbaigdami savo kelionę aplink žemę oru. Su jais parlėkė trečias orlaivis, kuris užėmė vietą sudužusio jūrėse netoli Islandijos. Jiems truko pusė metų laiko.

Mergos turės barzdas. Amerikoj tult žinovai sako kad merginos kurios kerpasi plaukus su laiku turės skustis barzdas, nes joms pradės barzdos augti kaip vyrams užtai kad neaugina ilgų plaukų ant galvos. Pradės jos žymiai ir plikti kaip vyrai, sako.

EXTRA "Dirvos" Knygyno Katalogas 1925 m.

Su naujausiomis knygomis ir gaidomis išleistomis
Amerikoje, Lietuvoje ir kitose pasaulio šalyse
Siunčiama Dovanai! Reikalaukit Tuoj!

Nuo Redakcijos

VILNIAUS JAU NIEKAD NEATGAUSIM?

TUO klausimu galima visai kalbėti. Mums kurie norim Vilnių atsiimti nemalonu apie tai net mastyti, bet kad neturim gana spēkų Lenkus sumušti, laukiam lyg kokio stebuklo kada ateis laikas vėl į Vilnių perkelti Lietuvos sostinę ir valdžios archyvus.

Dabartinė Lietuvos valdžia, mūsų "krikščionis", pareiškė kad Vilniaus neišsizada, bet kartu pareiškė tylą kokiū būdu jie mano jį atvaduoti ir kada.

Tautų Sąjungoj Vilniaus klausimo nepriima svarstymams, nes ten laiko jį užbaigtu.

Dar daugiau, dabar ruošiam Tautų Sąjungos programą, Lietuva spēka atsiimti Vilnių nei negalės, nes ji yra Tautų Sąjungos narė ir pritvirtintoja to programo, ir ji galėtų būti dvejojai baudžiama visų valstybių — kaip laužytoja savo pasirašytos sutarties ir kaip puolikė ant kaimynės šalies karo tikslu, už ką Lietuvą visos valstybės užblokuotų. Tai būtų visų valstybių stojimas už Lenkiją, nors Lietuviai norėtų atsiimti savo gryną savastį.

Kai tuli turėjo vilčių, dabar net kilus karui Lenkų su Rusais Lietuva negali pasinaudoti proga.

Zinoma, Lietuvai nebutų blogų pasekmių iš užblokavimo jeigu pasinaudodama proga griebtų iš Lenkų nagų Vilnių, nes Lietuva maisto turi namie, vienok tuli Lietuvos interesai turėtų nukentėti, valstybės sulaikytų Lietuvai kreditus, pertrauktų diplomatiškus ryšius, ir tt.

Viena ką Lietuva gali tai neužvert jokių ryšių su Lenkija, nepripažinti Lenkams užimtų teritorijų nors visas pasaulis tai pripažintų. Gali laikyti Lenkiją tokiam stovyje kaip Lietuvą laikytų kitos šalys jeigu Lietuva užimtų Vilnių kaip dabar turi Lenkai.

Bet ką tas gelbės? Lenkai gabena sau Lietuvos girias ir užrubežius ir pelno sau milijonus.

Tuo tarpu vis labiau kyla nepasitenkinimų Vilnijos gyventojuose, pačioj Lenkijoje partijos veda smarkiausią kovą prieš vieną kitą, ir yra jau jų seime žmonių kurie nepritaria Vilnijos laikymui.

Gal but, kada Lenkams Vilnius pastos kai kaulas gerklėje ir kada jiems prireiks Lietuvos draugiškumo tada tik Vilnių atgausime.

Lietuva Mokės Skolą

Wasingtone, Kongreso sienoje vėl praskambės Lietuvos vardas iš lupų šimtų atstovų ir girdės juos šimtai suėjusių pasiklausti žmonių.

Amerikoniškų laikraščių pranešimu, rugsėjo 12 d. Iždo Sekretorius Mellon, kaip pirmininkas skolų komisijos, užvėrė sutartį atgrąžinimui skolų kurias Suv. Valstijoms Lietuva turi. Ta sutartis, lygiai tais pat pamatais kaip duota Did. Britanijai ir Finlandijai, patvarko išmokėjimą \$6,102,472 skolos bėgyje 62 metų.

Planas buvo perduota Baltajam Namui ir prezidentas rengiasi perduoti jį kongresui tuoj kaip tik kongresas susirinks.

Lietuva turės sumokėti Suv. Valstijoms po apie 100,000 dolarių į metus per 62 metus, arba dar mūsų vaikų vaikais bus Dėdei Samui skolingi.

Sėja Neapikantą prieš Mus Amerikiečius

Vietoj apie Amerikos Lietuvos gerai kalbėjus — kurie tiek vargdami davė, aukavo, skolino ir siuntė pakėlimui Lietuvos — ir ant galo vietoj tylėjus jeigu nemoki gerai kalbėti, Lietuvos laikraščiai pradeda rašinėti šį tą keliančio blogą upą Lietuvos žmonėse prieš mus. Ir tą ne kas kitas pradeda kaip tik valdiškas laikraštis "Lietuva".

Viename "Lietuvos" numeryje (198), po antgalviu "Iš laikraščių" deda tokią pastabą prieš perspausdinimą žinėlės iš "Am. Lietuvio":

"Iš amerikų spaudos. Amerikos lietuvių laikraščiai yra didelė bandra Amerikos spaudos įtakoj ir visa telegrafo ir šiaip naujienų medžiaga ten yra iš amerikoniškų šaltinių. Be to viso, ir šiaip lietuvių laikraščių kryptis ten yra amerikoniškos dvasios."

(Patėmykit, amerikiečiai su mažąja a yra jų.)

Ir paduoda pora perspausdintų žinelių kuriose nieko iš tos jų bijomos 'amerikoniškos dvasios'.

ATRADO SENOVES ROMENŲ MIESTĄ

PASTAROSE dienose atkasta vienas senoviškas Romėnų miestas vardu Leptis Magna, per šimtmečius buvęs po smėliu Lybiškuose tyruose šiaurinėj Afrikoj. Atradimai tame mieste rodo jog jis bus bene tokis pat, jei ne žymesnis istoriškai ir artistiška kaip Pompei, atrastas jau keliolika metų atgal. Taip sako Dr. Bruno Roselli, Italijos kalbos profesorius Vassar kolegijoj Amerikoj.

Jau iki dabar ten atjieškota stebėtinai gražios stovylos aukščiausio Romėnų tipo, atkasta puikūs palociai, bazilikos, madydės ir griuvėsiai Romėnų uosto — pirmutinis tokios rūšies atradimas.

Dr. Roselli sako jog darbas, vedamas su 200 Arabų nelaisvių po užžiura Prof. Bartocini, truks dar pora metų iki viskas bus atskleista mūsų akims. Žinovai tikrina jog tas miestas kitados turėjo nuo 100,000 iki 300,000 gyventojų, ir kad jis tęsėsi per pora Anglišių mylių į vieną pusę ir apie tiek pat į kitą nuo centro.

Leptis Magna buvo keturių ar penkių mylių nuo jurių ir yra apie 100 mylių į rytus nuo Tripoli, sako Dr. Roselli. Jisai buvo giminė imperatoriaus Septimijus Severus, kuris valdė Romoje 300 metais po Kristaus. Jo palociai jau atkasta pastarose savaitėse.

Iškalta giliai į didelį granito balkį, paremtą kolumnais ties svarbiausia ineiga, žodžiai "Imperator Caesar Augustus Lucius Septimus".

Leptis Magna palengva atkasama, veik čielas koks buvo, ir po apačios keturių iki penkiolikos sieksnių tyrų smėlio po kuriu jis guli. Daug sienų įgriuvę nuo smėlio spaudimo, bet jas lengvai galima atstatyti į jų senas vietas. Nei vienas akmuo nedings.

Nekurios stovylos yra sudužios, bet Prof. Bartocini turi viltį, darbui toliau tęsiantis, atkasti visus trupinius. Tikima kad kaip kurie dalios dalykai bus tokios vertės kaip bile kas laiko Louvre ar kur kitur.

Leptis Magna pradėjo nykti pirm Romėnų galutinio žlugimo penktame amžiuje, sako Dr. Roselli. Po to tuoj jis patapo mi-

nematyt. Kad perkunas kur iškasė šulinį, tas yra gamtiškos dvasios žinia, o ne Amerikoniškos, ir kad kur menkutis vyras sumušė milžinišką savo pačią irgi labai natūrališka žinia, ir ypač labai paprasta Lietuvai, nes Lietuvoj pačių mūsų labai madoje.

Kas svarbiausia "Lietuvos" iškelti tai kad Amerikos Lietuvos laikraščiai yra netikę — Amerikoniškų dvasioj....

Reiktų jiems patiemis pirma atskratyti Rusišką raugo (ne dvasios).

Nr. 202 ta pati "Lietuva" perspausdina kitą žinėlę užvardindama savą antgalviu:

"Musų molio Motiejai Amerikoje. Mums, Lietuvos lietuviams, sąvoka 'Amerikos lietuvių' reiskia daugiau, negu paprastas Lietuvos. Mes kaž kodėl vaizduojamies, kad mūsų tautietis, patekęs aukštai kulturingon Amerikon, tuoj prisigirja ten tos kulturingumo dvasios ir patį jau tarti iš kito molio lieka sulipintas."

Paskui paduoda ilgą-ilgą ištrauką iš Chicago "Naujienų" apie vieną pikniką, kuriuos jie Lietuvoj vadina "gegužinėmis", kur įvyko muštynės.

Tam laikraščiai svarbiu pasi-

rusių miestu. Gyventojai išmirė arba išsidangino kitur. Medžiai kurie kitados buvo miestą apsupę buvo nukapti ir nieko neliko kas galėtų sulaukyti nuo tyrų smėlio užgulimo ir smėlis palengva pradėjo užplusti.

Tulais periodais ten buvo žemės drėbėjimai ir tas kiek apgadino sienas. Kuomet tas miestas buvo savo aukščiausiam žydėjimo laipsnyje jis buvo centras didelės ir derlingos agrikultūros srities kuri buvo Romos jautv aruodu.

Apie 800 metus užėjo Arabai. Ne kaip barbarų gaujos kurios perėjo Italiją, jie nenaikino nei neužėmė griuvėsių. Ta vieta buvo "trefta" jiems kadangi ten kitados gyveno krikščionys. Arabai pasiėmė keturiasdešimt milžiniškų akmeninių pilorių, tai viskas. Tie pilioriai buvo pergabanta 80 mylių į vakarus per tyryną ir panaudoti budavojime moskos Tagiuroj, kuri ir dabar stovi.

Buvimas to užplūto miesto pirmiausia atrasta Francuzo archeologo apie 80 metų atgal. Vienas iš žingėdžiausių atradimų iki šiol, iš artistiško atžvilgio, yra stovyla Euskulapio, medicinos globėjo. Galvos jo nėra, bet ji be abejo randasi užkasta smėlyje ten pat ir bus neužilgo sujieškota.

Visi budinkai ir stovylos iki dabar atrastos yra pažymaus Romėnų tipo su linksniu prieitėčių ir Egiptėnų. Tuli dekoratyviški darbai yra stebėtinai. Keturiuos savaitės atgal atrasta didelė galva visai puikiamė stovyje.

Nekurie atkastų pilorių yra iki devynių metrų aukščio. Nieko jiems panašaus nėra rasta kituose Romėnų miestų griuvėsiuose ir jie yra didesni už visus kitus išskyrus esančius Panteone Romoje. Puikiai ir nesuardyti palociai jau iki šiol atkasta.

Tai buvo kitados Romėnų jurių ranka, vienatinis kada nors atrastas Romėnų uostas. Keliai ir laiptai vedą žemyn į vandenį yra beveik visoje čielybėje. Kitados ten turbut stovindėjo valtis pergabenimui javų į imperijal miestą.

Net sandėliai kurie užlaikė grūdus rasta stovį. Nieko panašaus nėra atrasta kituose užkastoje miestuose iki šiolei.

Šitaip apsakė Dr. Roselli, kuris šią vasarą tą miestą aplankė.

rodė pradėti apie Amerikos Lietuvius kalbėti kaip jie žiaurus ir nekultūriški, nors kultūringoj šalyj gyvena. Bet jiems visiems abelnai Lietuvos laikraščiams labai sunku ir net negalima perspausdinti žinėlės ką Amerikos Lietuviai gera padarė: kiek toj pat Chicagoj užlaikoma dykai knygynų, kiek ten yra chorų, teatralių grupių, kitiokių visokių kultūriškų įstaijų. Kiek yra nuveikus Tėvynės Mylėtojų Draugija, kiek kitos Amerikos Lietuvy organizacijos padarė pakėlimui tų Lietuvos kurie, jei Lietuvoj būtų, ir dabar po mišų išėję ir smuklėj prisigėrę kas nedėdienis vienikiems galvas daužytų, ir kaip dabar daužosi tie kurie ten gyvena.

Nebūtų taip ypatinga jeigu ta Chicago's žinia būtų sakius kad va ten emė ir susipešė visas piknikas, bet dabar, tik du žmogeliai. O iš to "Lietuva" išvedžioja kad visi Amerikos Lietuviai yra nekultūriški ir kad "dar mažiau kultūringumo" privilegijos prieš mus, Lietuvos lietuvius, turi mūsų tautiečiai Amerikoje....

Nusibodo mums, Amerikos Lietuviams, kęsti Lietuvos laikraščių ignoravimas mūsų, na tai jie ir pradėjo apie mus kalbėti....

Kipras Lieka Lietuvoje

"Rygos Balsas" rašo: "Dainininkas Kipras Petrauskas, kaip girdėti, neisįs į Chicago's operą nežiurint į siulomą didelį atlyginimą. Jis žada likti Lietuvos operoje. Laukiama jo atvykstant ir Rygos operon su gastrolėmis".

Tai gi mums Amerikoje nepasitaikys Kipro Petrausko girdėti, bent kolei kas.

Dr. Bernotaitė Apsiveda

Dr. Biruta Bernotaitė, gyvenanti Worcester, Mass., Tėvynės Mylėtojų iždininkė, rugsėjo 27 išteka už vyro, E. L. Stowe iš New Yorko. Sutuoktuves atsisib Worcesteryje, Green Hill koplyčioje.

JONAS BUTENAS SUGRYŽTA AMERIKON

Plačiai Amerikoje žinomas dainininkas baritonas J. Butėnas rašo "Dirvai" sekančiai iš Milano, rugs. 6 d.:

"Nors didžiausia nenoriu pertraukti mano mokymąsi, vienok turiu, ir jau grįžtu į Suv. Valstijas del dviejų priežasčių: viena kad imigracijos teisės reikalauja to — jei nenoriu likti nauju imigrantu ir eiti į kvotą, todėl turiu tuojau sugryžti; antra, svarbiausia priežastis — trukumasis pinigų. Mano artimi draugai rėmė mane visą laiką, ant galo ir jiems pritruko skatiku, nes visi darbo žmonės; nors neatsisako remti ir toliau, bet aš gerai suprantu kad iki galo mano mokslo jie neištesės, nes jų yra tik tai keli, o man dar reikia čia išbut kitus metus kad padaryt karjerą geruose Italijos teatruose. Ilgai maščiau, galų gale nusprendžiau parvažiuot Amerikon ir prašyt iš Amerikos Lietuvy paramos, kitaip aš turiu padėt savo darbą šalin, kuris jau kaip ir užbaigtas. Dabar lieka teatruose išsidirbt vardas, tą turiu padaryt Italijoje."

"Parvažiuoju koncertuot, esu pilnas energijos ir turiu pasirengęs geriausią koncertinį repertuarą, bet mano širdis dreba kada pamatau ar bus kam klausyti mano dainų, ar dauguma atjaus mano sunkiam darbui kurį dirbau per pusantų metų čia Italijoje. Vienok turiu pasitikėjimo Amerikos Lietuvyose ir drįstu prašyt paramos lankymu mano koncertų."

"Italiją apleidžiu rugsėjo 17 d., vykstu Francuzijon, iš ten laivu 'Paris' išplaukiu rugsėjo 20 d. New Yorke pribūsiu 27 d. Tuojau pradėsiu koncertuot. Clevelande manau būti pradžioj lapkričio."

Amžinasai Žydas

EUGENE SUE

(Tąsa iš pereito num.)

— Mano noras ir dabar dar yra, — tarė liudnai Gabrielis: — bet ant nelaimės...

— Ir tada, lyg norėdamas pabėgt nuo skaudžios minties, ir permaint kalbą, jis, kreipdamasis į Dagobertą, tarė: — Tikėk man: buk daugiau teisingas negu žeminti savo drąsą didinant mano. Tavo drąsa turi būti labai didelė — labai didelė; nes, po mušio, skerdynių vaizdas turi būti ištisų labai baisus gerai ir jausliai širdžiai. Mes, nors tiek, nors mus ir užmuša, nenušam!

Ant tų misijonieriaus žodžių, kareivis išsitiesė, pažiūrėjo su nuostaba ant Gabrieliaus, ir tarė: — Tas yra labai nuostabu!

— Kas yra? — paklausė Agrikola.

— Ką Gabrielius dabar mums pasakė, — atsakė Dagobertas, — primena man ką aš patyriau karo lauke kada jau senėjau. Paklauskite, vaikai: daugiau negu sykį, po mušio, nakties laiku, aš buvau pastatytas sargyboj — vienas — naktyje — mėnesioje, mušio lauke likusiame mūsų pusėje, kur gulėjo lavonai septynių ar aštuonių tukstančių nužudytų vyrų, tarp kurių gulėjo suplėšytos dalis ir tulų mano draugų: ir tada šioj liudnoj scenoj, kuomet visiškai tyla atgrąžino mano sąmonę nuo troškimo krauju ir delirisko švaistymo kardo (aš buvau apsvaigęs kaip ir visi kiti), aš klausiau pats savęs: "Kodėl šie vyrai tapo užmušti? kodėl?—kodėl?" Bet tas jausmas, gerai suprantamas kaip galima, nevargino manęs ir nesulaikė, kuomet sekantį rytą, trimių garsais, vėl ragino mus eiti į mušį.

Bet ta pati mintis vėl atėjo man kuomet ranka nuo skerdimo pavargdavo; ir nusišluostęs karda į arklio šoną, aš sakiau sau, "Aš žudžiau! žudžiau!! žudžiau!! ir kodėl kodėl?"

Misijonierius ir kalvis pažvelgė vienas į kitą girdėdami seną kareivį kalbantį apie tokį ypatingą savo pergyvenimą praityje.

— Taip, — tarė Gabrielis, — visos geros sielos jaučia taip kaip tu jautai tuom svarbiu momentu, kuomet garbės svaigulis praeina, ir žmogus pasilieka vienas intelektoje gerų instinktų esančių jo krutinėje.

— Ir tas turi prirodyt, mano vaike, — atsakė Dagobertas, — kad tu esi daug geresnis už mane; nes tie prakilus instinktai kaip tu juos vadini, niekados tavęs neapleido. Bet kokiais stebuklais tu išsigelbėjai iš nagų įsiutusių laukinių kurie jau buvo tave nukryžijavoje?

Ant to Dagoberto klausimo, Gabrielis ištempė akis ir paraudonavo, taip aiškiai, kad kareivis tarė jam: — Jeigu tu neprivalai ar negali atsakyti mano klausimo, ne užsiminkime nieko daugiau apie tai.

— Aš nieko neturiu slėpti, nei nuo tavęs nei nuo savo brolio, — atsakė misijonierius atviru balsu. — Tik tai man bus sunku išaiškint jums tai ką aš negaliu išsiaiškint sau.

— Kaip tai? — nustebęs paklausė Agrikola.

— Ištikro, — tarė Gabrielis, dar labiau paraudonodamas, — aš turbut buvau suklaidintas savo jausmų netekimu, tuo laiku kada laukiau mirties ramiai jiems atsidavęs. Mano apsilpnintas protas, man nežinant, turbut buvo iliuzijos apgautas; arba, kas iki šiol dar man nėra aišku, būtų palengva išsivystę; ir aš bučiau galėjęs žinoti su didesniu tikrumu kad tai buvo nepažįstama moteris—

Dagobertas, klausydamas misijonieriaus, labai stebėjosi; nes ir jis niekaip negalėjo išsiaiškint notikio kuris paliuosavo jį ir tas dvi našlaitės iš kalėjimo Leipsige.

— Apie kokią moteriškę tu kalbi? — paklausė Agrikola.

— Apie tą kuri mane išgelbėjo, — atsakė jis.

— Moteris tave išgelbėjo iš laukinių žmonių rankų? — tarė Dagobertas.

— Taip, — atsakė Gabrielis, perimtas atsiminimų, — moteris, jauna ir graži!

— O kas ta moteris buvo? — užklausė Agrikola.

— Aš nežinau. Kuomet aš jos užklausaui, ji atsakė: "Aš esu sesuo nelaimėj pa-

tekusių!"

— Iš kur ji atėjo? Kur paskui nuvyko? — klausė Dagobertas, ypatingai užsiteresavęs.

— "Aš einu visur kur tik yra kentėjimai", ji atsakė, — tarė misijonierius; — ir ji nukeliavo, vykdamą Amerikos šiaurės linkui — linkui tų apleistų sričių kur amžinai esti sniegas, kur naktis buna be pertraukos.

— Kaip Sibire, — tarė Dagobertas, kuris dabar jau giliai užsimastė.

— Bet, — atsiliepė Agrikola, kreipdamasis į Gabrielių, taipgi užsizingėdaves ir susirupinęs, — kokiū būdu ar kaip ta moteris tau pagalbą davė?"

o o o

Misijonierius jau buvo gatavas atsakyti ant paskutinio klausimo, kaip pasigirdo siūpnas barškinimas ir jų palėpės kambarėlio duris, kas atnaujino Agrikolos baime kurią jis buvo užmiręs nuo pribuvimo jo augytinio brolio. — Agrikola, — tas švelnus balsas už durų, — aš noriu pakalbėt su tavim kaip greičiausia galima.

Kalvis pažino Motinos Kupriukės balsą, ir atidarė duris. Bet jauna siuvėja, vietoj ineiti, pasitraukė į tamsų koridorių, ir išėjus ten kalviui ji tarė: "Agrikola, jau valanda po prašvitemo, o tu dar neišejai! Aš saugojau apačioje, gatvėje, iki dabar, ir nemačiau nieko pavojingo; bet jie gali bile minutą ateiti tave areštuot. Skubink, susimildamas, su nusidavimu į panelės Kardoviliutės dvarą. Negaišiuok nei minutes!"

— Kad ne pribuvimas Gabrieliaus, aš jau bučiau senai išėjęs. Bet negalėjau apileisti ir pertraukti savo džiaugsmo pabunant nors biskį su juo.

— Gabrielius čia! — tarė Kupriukė, su maloniu nusistebėjimu; nes, kaip buvo sakyta, ji buvo užauginta sykiu su juo ir Agrikola.

— Taip, — atsakė Agrikola, — jau visas pusvalandis kaip jis čia su mumis.

— Koks džiaugsmas man bus vėl jį pamatyti, — tarė siuvėja. — Jis turbut užlipo viršun man inėjus trumpai valandėlei pas tavo motiną, paklaust ar aš galėčiau kuo jai pasitarnauti kada dabar čia yra tos dvi mergaitės; mergaitės turbut labai nuvargusios, dar tebemiega; tavo motina prašė mane paduoti šį laišką tavo tėvui. Tik ką jį gavo.

— Ačiū.

— Na, — pakartojo Kupriukė, — dabar jau su Gabrielium pasimatei, neatidėliok ilgai. Pamislyk koks smugis bus tavo tėvui jeigu jie atėję suimtų tave jo akivaizdoje!

— Tavo tiesa, — atsakė Agrikola; — butinai aš jau turiu eiti — nors su Gabrielium, nežiurint mano nekantrumo, mano baimė buvo užmiršta.

— Tai gi skubink; ir jeigu panelė Kardoviliutė tau tą malonę padarytų, gal už poros valandų tu galėsi sugryžti, visai ramus, sau ir mums.

(Toliau bus)

'ARTOJAS'

UŽSIRASYKIT DABAR!

Užrašykite jį saviškiams Lietuvoje.

Tiktai \$1 metams. Lietuvon \$1.25.

"Artojas" yra didelio formato žurnalas, aiškos spaudos, iliustruotas.

"ARTOJAS"

3352 Superior Ave. Cleveland, Ohio

3515. Istorija Vidurinei Mokyklai. Priešistoriniai laikai (pirmą kartą kultūros brožai). Versta iš Jakovlevo, Paegli, Vipperio ir kt. Vertė A. Bušilas. Varpio B-vės leidinis Nr. 20. Kaunas, 1922, pusl. 86

3550. Pradinė Aritmetika. Su paveikslais ir pavyzdžiais pamokymas skaitlavimo visų keturių dalių, nuo 1 iki 100. Sutaissė ir išleido P. Mikolainis. Tilžėje, 1909, pusl. 128, apdaryta 40c

3551. Psichologijos Vadovėlis — Mokykloms ir savamokslams. Su piešiniais. Parašė prof. G. Čelpanovas. Vertė J. Gedminas iš 12-jo leidinio. T. M. D. leid. 32 Kaunas, 1922, 164 p. \$1.00

ALGIS ir GIEDRUTĖ

V Akty, VII Atidengimų Tragedija iš Lietuvos Krikštijimo Dienų

Parašė K. S. KARPAVIČIUS

(Tąsa iš pereito num.)

Scena IV.

Iš artimos dešinės pavogčia ateina Jonas ir Antanas.

JONAS

Tuščia... [Apsidairo.] Tai čia ta vieta kur mūsų Algį ta ragana traukia. Čia dega jos ugnis — bet nei jos nei Algio nėra...

ANTANAS

Gal Algio čia nei buvo... Atsargiau, čia galim susitikt su Kergailo vyrais, kurie, sako, saugoją šią žinyčią nuo krikščionių...

JONAS

Kur kitur jis būtų išėjęs... Matei kad į šią pusę traukė... Sutvertojas ragina mus jo sielą gėlbėti nuo pragaro ugnies už susidėjimą su pagoniais... Ji ji nuo pat ano meto užkerėjus... Nors tris metus svetur išbuvo, neužmiršo jos... Bereikalo ji ir išleista... nieko negelbėjo... Jos raganiškos akys ji ant visados pagavo ir traukia paskui jos... Bet eiva sau... Nebukim čia per ilgai. Atėjus ji prie ugnies, mus pamaciūs suklis, ir subėgs jų vyrai iš visų pusių...

ANTANAS

Suadrykim aukurą — lai jie čia nieko neranda, ir bėgkim!...

JONAS

Dar ne laikas tam, Kristijonas sako... Eiva... čia rodo kas ateina... Pasišlėpkim atokiau...

Scena V.

Algis sielgraužoj sugryžta, galvą nuleidęs. Eina prie aukuro.

ALGIS

Negaliu aš nuo tavęs pasišalinti! Kojos mane neneša toli... Buvau daėjęs iki tos eglės kur mudu pirmose pažinties dienose susiedinėjom, ir vėl kas tai atitraukė mane atgal pas tave... [Dairo, bet nustemba nieko prie aukuro nematydamas.] Giedrute! Giedrute! Kur tu? Atsiliepk... [Pauza.] Nėra jos čia... Gal nuėjo kur valandėlei — tuoj sugryš. [Žiuri į aukurą, rimtai, nusizeminusiai.] Čia žybsi Ugnis Amžina, kuri yra gyvybė ir laimė visko... Ji yra dievų duota žmonėms iš dangaus. [Prieina arti, užlipa laiptais ant aukuro, priešakiu stovėdamas, užsilenkia ant ugnies.] Aš garbinau, savo jaunystėje, tave šiam elke, ir klupojau maldingai prieš tavo aukurą kada Merunas reiškė minios dievų valią... Ir paskui... aš patikėjau kitų žodžiams ir ėmiau neapkęsti tavęs... pasirinkau kitą Dievą, ir gal už tai tu, Ugnie Amžinoji, mane baudi... Tu davei meilę mano širdžiai, ir aš pamilau Giedrutę, bet ji negali manęs mylėti... [Suima sau krutinę. Tuo tarpu Antanas ir Jonas pasirodo artimoj kairėj už krumo.] O, Didi Ugnie! Kryžius yra tai ženklas kurį aš pats ant savęs uždėjau, ir aš galiu jį numesti kada tik noriu. Bet negaliu užgesinti ugnies meilės kurią man dievai įkūrė, ir negaliu išplėsti savo širdies, kuri myli... Tą viską man davė gamta — ir davė ją kurią aš myliu... [Išsitraukia kardą, iškelia augštai į viršų, kitą ranką uždėda ant krutinės.] O, Perkune! Garbingiausio dievyte! Paliesk savo žaibais mano plieno ginklą, nuleisk nuo manęs tas žymes kraujui kurį aš del kryžiaus praliejau nekaltai! [Nuplėšia nuo savo rubo ir nuo kaklo kriūpų.] Gal del to man taip daug reikia kentėti kad išsivadėčiau savo tikrų dievų... Gal delto jus į nuo manęs šalinat! [Paslopią kardą, ištisia rankas virš ugnies.] Dievai! Amžinieji Lietuvų Dievai! Priimkit mane atgal prie savęs, ir aš garbinsiu jus, karštai ir širdingai... Nerandu aš ramybės su svetimaisiais. Nors plačiam pasaulij būvinėjau, nebuvo man meilesnės vietos kaip šita, kur jus globot mano širdies parinkta... mano Giedrute, kuri mane myli... [Apsikniaubia aukuro krašte, priklaupęs. Pauza. Stojasi, apsidairo.] Bet kur ji dabar dingo?...

Reik pakurstyt ugnį kad neužgestų iki ji ateis... Jeigu ateis su savo vyrais apgyvenėjais, aš parodysiu jiems savo krutinę, tyrą, be kryžiaus, ir jie priims mane vėl į savo brolius... [Jonas ir Antanas vienas į kitą ištrempe akis pažiūri.] Bet kur Giedrute?... [Paklausio dešinėn.] Ten rodo kas krabžda. Tai ji, tai ji ateina!... Eiva!

Scena VI.

siu pasitikt... [Eina į dešinę, pranyksta nuo scenos.]

Scena VII.

Jonas ir Antanas išlenda scenon, kardus išsitraukę.

JONAS

[Tyliai:] Matai, ar aš nenujačiau kas galės stotis! Prakeiktas silpnadvisis!... Del mergos ir į pragarą žengtų... O taip prisiekavo kryžiu!...

ANTANAS

Nevidonas! Išdavikas! Pavojus mums! mes turim jį nužudyti! Jis pameta, atsitolina nuo mūsų! Jis žino visus Kristijono planus, jis išduos pagonims viską, arba pats ves juos ant mūsų, ir mes liksim sunaikinti... Aš jį nudėsiu kai šunį kada jis vėl čia pasirodys! Ir jį sykiu... [Nugirsta ką iš dešinės ateinant.]

JONAS

Palauk: be Kristijono žodžio mes negalim nieko jam daryti... Atsargiau su kardu. Turim paduoti jį Kristijono teismui!

ANTANAS

Bet greit bus pervėlu! Reik tuojau!

JONAS

Tuoj ir padarysim... Mudu juk esam prie spėkos vyrai... Kaip tik jis čia sugryš, bukim šioje pusėje, ir iš užpakalio griebsim jį ir nutempim prie Kristijono, lai jis jį apteis... jis turi nuo popiežiaus galę... Tik turėsim užimt jam burną kad nei nerikeltų... [Slepia kardą.]

ANTANAS

Gera! Bet kaip bus su ta ragana? Ją turim nužudyti!...

JONAS

Jos negalim paliesti, Kristijonas sako! Algis yra mūsų, ir jie nesikiš kas mes su juo darysim. Jeigu bandysį ją paliesti, ji ims klykt, ir galim patekt į priešų nagus... [Antanas paslepia kardą.]

ANTANAS

Tegul bus taip. Bet šią naktį paskutinę mūsų progą — ir mūsų tikėjimas šiame krašte žus ar išliks!

JONAS

[Sujunda:] Bėgkim... ateina... pasišalinkim visai kad nei nejaustų jog čia keno buta! Gal ji ateina su vyrais! Už valandėlės sugryšim pažiūrėt, jeigu nieko priešingo nesigirdės... [Abu pasišalina artimon kairėn.]

Scena VII.

Ateina iš dešinės Algis.

ALGIS

Ten jos nėra — visur apžiūrėjau. Tikėjau ateinant... O dabar čia ką tai girdėjau braskant... [Klausio kairėn.]

[Iš tolimos kairės ateina Giedrutė.]

GIEDRUTĖ

[Nusigasta, nustemba:] Kas tai? Tu čia? Algi? Netikėjau... maniau jog neateisi daugiau... Gera! kad sugryžai... [Artinasi prie jo] Aš tavo...

ALGIS

Sugryžau... Mano kojos neleidžia man toli nuo tavęs eiti... [Artinasi prie jos.] Lukinėju tavę... Sugryžau pamint tave ant visados... [Abu bučiuojasi visai to nejausdami.] Bėgk su manim iš čionai. Mes apsigyvensim Vilijos krašte, toli nuo kryžievių, girių gludumoj, ir vietoj žudyti savo brolius aš kirsiu medžius ir statysiu mudvieni bastyne, ir taisysiu ulauką, kuriame auginsim sau duoną. Tu vietoj baimės čionai, galėsi auginti narsius sunus mūsų žemei ginti!...

GIEDRUTĖ

[Jausmų perimta:] Imk, vesk mane, orangiausias mano! Negalėjau aš be tavęs... širdis mano plyšta... Aš dabar tavo... [Pamato ant žemės kryžių, žiūri jo krutinę, nusigasta.] Kas tai?...

ALGIS

[Darsus:] Aš radau budą... aš išsivadėčiau savo tikėjimo — nudraskiau visus ženklus kurie mane krikščioniui darė, ir čia Amžinos Ugnies, akivaizdžiai šaukia Per-no atleisti man ir priimti atgal prie mano bočių dievų! Aš eisiu su tavim, ginsiu savo kraštą nuo pražutingų kryžievių — nes žinau ką jie mums rengia! [Bus daugiau]

T.M.D. REIKALAI

TMD. Centro Valdyba:

Pirminkas - K. S. Karpaavičius
3352 Superior Ave. Cleveland, O.
Vice-Pirm. - P. A. Dėdysas
96 Millbury St., Worcester, Mass.
Sekretorius - Vyt. Širvydas
192 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Izdėdėdė - Dr. Biruta Bernotaitė
67 Endicott St., Worcester, Mass.
Knygys - J. Solis
903 West 33rd Street, Chicago, Ill.

KLAIDINIMAS TMD. NARIŲ

Iš Dayton, O., 61 kuopos sekretorius J. Urbonas rašo jog tenai kalba buk, sako, buvę atplaukę iš Lietuvos kelios skrynios knygu "Iš Tamsios Praeities į Šviesią Ateitį", bet ir vėl jas nuvežė atgal į Lietuvą. O tos Istorijos, sako, vargiai turbut sulauksia.

Šitaip gali kalbėti tik tie kurie atsiskubino į Draugijos narių tarpą išgirdę apie leidimą "Pasaulio Istorijos". Jie tik atbėgė nori už dolarių gauti tris dideles knygas ir paskui eiti savo senais keliais. Taip buvo laikė išleidimo Dr. Kudirkos Raštų, taip buvo leidžiant ir didesnius kitus veikalus.

Kada TMD. pradėjo ruošti Pasaulio Istoriją leisti, apie tai prasidėjo ir kalbos ir agitacija. Ir atėjo į Draugiją tokie pigių svarbių knygu įieškotojai. Jie dabar nerimsta. Jiems nesvarbu kad Draugijai reikia visap apsirūpinti su tuo leidimu, o ne tik imtis atspausit ir atiduoti jiems knygas kad jie galėtų eiti sau nuo Draugijos vėl.

Tokių neišvengsime, kaip neišvengėme seniau. Jų mes ir neatitolinsime nors daugelio ir aiškiai tokį prisirašymo tikslą matome. Bet tikrieji TMD. nariai neprivalo duoti jiems save klaidinti. Draugija duos jiems knygas su tokiu pat noru kaip ir kiekvienam senam patriotui nariui. Bet reikia saugotis jų, nes jie viena, atėję pasinaudojimai, gali pakenkti Draugijai ir tuo tarpu pasinaudos ja. Tikrieji TMD. nariai turi klausyti daugiau Centro, o ne pašalinio kalbų, ir pagelbėti Centro Valdybai darbą stumėti prirašant daugiau narių ir keliant didesnę kapitalą davimui daugiau knygu, o ne leisti kitų kalboms kenkti Centro Valdybos darbui ir puldyti narių upą.

Kelis sykius kartojome kad klausime tūkstančių dolarių lešų veikalo išleidimui reikia atsargiai su pinigais apsieiti, o ne skubintis bile tik pinigų išmesti ant nieko.

Taip pat kelis sykius sakėme kad darbas jau daugiau pusės atvartas. O tie "atėjūnai" jau pernai norėjo knygas gauti ir atsiveikinti su Draugija. Niekas paputimu nesistoja.

Kaslink "Iš Tamsios Praeities" irgi jau buvo pranešta kad, po to kaip žadėjus išleistuvė knygu neišsiuntė, jas išsiųsti pasirūpino pats Lieuvoj buvęs TMD. Centro Sekretorius J. Sekys.

Jas TMD. gauna už dyką, arba tik už pavėjimą "Kultūros" Bendrovei dasispausdint sau Istorijos platinimui Lietuvoje. Ar

butų reikalas siųsti jas atgal? Tada, ar yra reikalas duoti kitiems taip kalbėti ir demoralizuoti narius?

Dar prieš TMD. Seimą, mes girdėjome kalbų iš ne-narių, arba iš nemokėjusių už kelis metus, kad jiems tas ir tas Draugijoje nepatinka, ir jie tą ir tą smerkia. TMD. nariams patarime pasakyti tokiems "kritikuotojams" pirmiausia užsimokėti duokles, liktis nariu, o tik tada kalbėti apie Draugijos reikalus, duoti Seimui įnešimus, balsuoti už ką patinka. Kurie nemoka mokėsi, o tik kalba ant Draugijos, jie jai svetimi, ir jų nereikia klausyti. Kiekvienas darbas turi savo rėmėjų ir ardytojų. Tikrieji TMD. nariai privalo turėti mintyje tą, ir mokėti nuo ardytojų apsiginti ir apginti savo Draugiją.

Centro Valdyba nereikalauja vien tik gyrimo, bet nariai privalo žinoti kokis elgimasis yra kritika, nurodymai, patarimai, o kokis yra ardymu.

Tveriantis, remiantis, palaikantis darbas, naudinga kritika ir patarimai Valdybai gali paeiti tik iš kuopų susirinkimuose apsvartymų, o grovimas iš pakampinių kalbų.

TMD. VAJUS

Kaip kuopose einasi vajuos darbas? Kitos jau turi išrinkusias savo vajavodus ir jų pagelbininkus. Iš kitų dar negirdime.

Didelės ir gražios dovanos laukia daugiausia pasidarbuosiu. Bet nereikia ir daugiausia. Iki vajuos pabaigos yra dar pilni penki mėnesiai. Kožnas TMD. narys gali laimėti dovaną prirašydamas į Draugiją tik po du nariu per mėnesį.

Dovanos yra šios:

- 1—Dr. V. Kudirkos Raštai — 6 knygos, už 25 naujus narius.
- 2—Pasaulio Istorija — 3 knygos, už 20 naujų narių.
- 3—Kultūros Istorija — 3 knygos, už prirašymą 10 narių.

Tavo Groseris Žino

vertę užganėdintų pirkėjų ir parduos jums Borden's Išgaruodintą Pieną jei reikalaus.

Jis žino, kad parduodant jums Borden's Pieną, jūs nusiperkate geriausį ir gryniausį Išgaruodintą Pieną. Jis dažniausia daugiau užmoka už Borden's Pieną, bet jis parduoda jums jį ta pačia kaina kaip ir kitų rūšių.

Ir taip yra. Visur Suvientytose Valstijose, į namus po visą šalį, groserininkai kasdien pristato Borden's Išgaruodintą Pieną savo kostumieriams. Lietuvių gospadinės pradeda pirkti Borden's Išgaruodintą Pieną nuo savo groserininko, nes žino, kad Borden's Pienas užganėdina jų reikalavimus.

Borden's Išgaruodintas Pienas yra grynas ūkių pienas su smetona nenugriebta. Jis yra geriausias pienas šeimynos reikalam, kur tik pieno reikia. Ar esi jį išbandęs su kava? Jei ne, tai pabandyti rasi kad tavo kava turės visai skirtingą skonį. Jis puikus kiekvienam virtuvės reikalui, kur reikėtų pieno ar smetonos.

ATMINK

Borden's Išgaruodintas Pienas yra du syk riebesnis negu paprastas pienas. Jei nori vartoti kaip paprastą pieną, tai turi imt pusę Borden's Išgaruodinto pieno ir pusę vandens. Jei turi ko kį savo receptą kur reikia smetonos, imk tiek Borden's Išgaruodinto pieno, kiek sako imti smetonos.

Jei nori žinoti kaip virti su Borden's Išgaruodintu Pienu, išpildyk kuponą paženklindamas, kurių receptų nori, ir mes juos prisiusim dykai

THE BORDEN COMPANY

Borden Building		New York	
KUPONAS			
Doona	Rasalai	Pala	
Saldiniai	Mėsos	Pudingai	
Žuvis	Koselės	Šriubos	
VARDAS			3
ADRESAS			(Lithuanian)

ŠEIMININKĖMS KELRODIS
Rašo ISABELLE KAY

Lietuvė šeiminkė Amerikoje visados trokšta gauti patarimų pagerinti jos žinėjimo atlikimą pareigas kaip šeiminkė ir motina. Šitose skiltyse las savitę tips straipsniai kurie bus indonys kožnai Lietuvė šeiminkė.

RODYKLĖ No. 20

Virtimo Receptai

Nėra kito paskiro maisto nuo kurio sveikata ir gerovė abelios šeimynos priklauso kaip gera duona. Duona, abelina, yra gėistingas ir ekonominis maistas. Naminė daromona turi saldų skonį ir ruoj kokią kita duona negali turėti. Žinai, kaip pasidaryti gerą duoną paselbati imokti ir kitus valgius gaminti. Paprasta duona tankiai neturi maistingo. Turit pamokti daryti ją su razinkomis naudojant grynai kvietinius miltus ar sėlenas. Sekantis receptas parodys kaip padaryti duoną kuri turės skonį kaip pyragas.

RAZINKINĖ DUONA

SPONGE—1 puskvortė drungno vandens
1 kvortai (1 svaras) miltų
šmotas mielių
Vakare sutrupink ir pamerk mieles per 20 minutų drungnam vandenyje. Sumaišyk su miltais iki vidutinės minkstos teslos (sponge). Uždenk. Leisk kilti šiltoje vietoje per naktį.

TESLA—Sponge kaip virėjai

1 puskvortė drungno vandens arba užvirinto pieno ir atvesinti
3 šaukštukai druskos
3 šaukštai (½ puodelio) cukraus
4 šaukštai užtaro
2 puod. sekliuotų razinkų
2 kvortos (2 sv.) ar daugiau sėjuto miltų (šiltų bet ne karštų)

Ryte sumaišyk teslą su vandeniu ar pienu, druska, cukrum, uždaru ir razinkom gerai miltuotom. Dėdek miltus ir maišyk iki tesla bus vidutinė. Minkyk apie 10 minutų. Leisk kilti iki padvigubės, per 2½ valandas. Suminkyk. Leisk vėl kilti iki padvigubės. Kepk 45 iki 60 minutų vidutiniam karšty. Pyragaičiai galima iš tos teslos pasidaryti dideles daugiau cukraus ir uždaru į dalį tos pat teslos.

Virtuvės Reikalavimai

Padarymui geros plaktos smetonos gult naudoti ketvirtadį puslėvoro riebios smetonos ir dėtai biskelį tepamos sodos ir paskui plakti.

Padarymui geros prosymui lentos audėkt kelias eiles Turkiškų abrusų.

Parenkant stotklus naudojimui ant stalo geriausia paprastais bryžinėis apvedžiotis ir jos turi gora išlaure. Amerikos ir Anglijos porcelis turi gražius smargžinimus ir yra geriausias. Gera yra vengti spalvų valgomose trolekose.

—Jei sojosax šand odu ropnu užpūti Aprudija pelniai galima lengvai

Mes Rekomenduojame Sekantis Produktus:

Kuomet naudojant pieną padarymai padingu, pajų, sosų ar užpų, būtina žiurekit kad būtų Borden's Evaporated Pienas, nes Borden's

naulyti pamerkus juos per naktį ruguosi pienie.

Geras gėrimas galima padaryti sumaišius šaltą arbatą ir lemondą. Dėdek kelias riekelutes oranžios.

Naminiai Pasigėlobėjimai

Po sunkios dienos darbu turėtumet persimainyti dėvėtykus tuoj kaip tik pareinat namon kad dėvėtykai gerai išsivėdintų ir kojų muskulai atsigaustu.

Pirm vasikuojant ar linkeruojant medines čirindis ar rakandus, žiurekit kad medis būtų visai švarus, nes visos dodelės bus žyma po linkeru.

Pirm naudojant dėžę malavos apversk ją aukštieninka. Nusistovėjus malajava persienka per visą ir išsileis ir susipaisys su paviršiais.

Jeigu stalo ar komodės stalčiai nevalkioja lengvai patrink staltiesius kraštus su muilu ir jie lengvai eis.

Tai reikia daryti ir su langais arba kitais nepajudinamais mediniais daiktais kurie vienas pro kitą šliaužioja.

Jeigu drapanas gerai suprosys pirm padėjimo ant ilgesnio laiko, jos bus luosios nuo kandžių. Prosimas sumaikina pasislėpusius kandžių pėrus drapanose.

Grožės Patarimai

Plaškai neturėtų pradėt žilti pirm pasiekimom penkisdešimtis metų amžiaus, jeigu jie bus užlaikomi švariai ir sveikai. Abelnai tamsūs plaukai greičiau pradeda žilti negu šviesūs. Šausi plaukai link greičiau nustot savo spalvos negu turinti savų aliejaus. Senu faktu yra jog didesnio amžiaus žmogų negalima išgydyti iš grėzlinio. Galima pirkti vaistines dang produktų kurių išdirbėjai sako galima jais išlaikyti plaukus nuo pražilimo. Nėra nustatyta kaip tankiai reik mazgoti plaukus ar naudoti gerą plauku toniką. Vienok patartina pasitarti su geru žinovu apie žilimą.

Ypatiška Sveikata

Pasirinkimas ir naudojimas muilo yra labai svariu užlaikyme odos ir kuno geroj sveikatoj. Muilai daroma maišant alkali ir riebalus. Muilai daromi kiti ir kiti savyje reikalo naudojimui. Pirm muilai yra iš prastų riebiųjų ir nukvepiant kad nebūtų žymų pigių riebiųjų. Naudodami pigių muilų patirkt jog jis eudaido odą. Minkštas muilas reikia naudoti mazgojimui galvos, o kietas valymui kuno. Pardavimui yra daugybė muilų ir kožnas turi savo abelą vėrte. Mandymusi naudoti gera castile arba glycerino muilas. Mazgojimui tau daly kuno reikia naudoti muilą ant spondžio ar minkšto šerėčio, nes tas išvalys odą daug geriau kadangi atidaro odos skyliutes.

yra tyrinausias ukiu pienas su pami likta smetona jame. Butinai prašykite groserininko Borden's ir neimkit jokio kitokio.

JUOKIS

ir Svetas Juoksis su Tavimi

Oi, dainos, dainos,
jūs mūs patieka,
Kai nieks neprisiūnčia,
patiemis rašyt lieka.
Bet kad negalim
mes eilių sudėti.
Geriausią tai bus
visiškai tylėti.

Juokų Red.

Nors tokia "dainele" mes save suraminam, prisimindami anuos senus laikus kada čia žerėjo poezija, kada buvo poetų ir poezių daugybė, kada kožnas turėjo apie ką rašyti, ir mus arba linksmino arba gaudino. Nežinome kame dalykas, bet pažiūrėjus į kitus laikraščius irgi tas pats matos. Nei Lietuvos laikraščiai, kurie pirmiau buvo pilni poezijos, eilių neturi, nei Amerikos laikraščiai tinkamų negauna.

"Sandara" dar laiks nuo laiko eilių talpina, ir bolševikiški laikraščiai turi proletarijošiško meno kalvius kurie prisipyrę eiles kala, kitaip nemokėdami buožiško pasaulio pasmerkti.

Su mūsų poezija ištiko kizis kaip su Ministerijomis Lietuvoje. Atsirado daug rusių poezijų — viena "liuosa", kita "naujos mados", kita dar kitokia. Ir kožna nori užimti viršų kitą stumdama žemyn. Poetai kurie galėjo eiles rašyti, nusekė

paskui "naujovišką" jovalą, ir jų eilių niekas nepriima, o naujų poetų neatsiranda delto kad jie nežinodami ar senoviškai ar naujoviškai rašyti, visai susigadino arba susidėmoralizavo.

Kol ta jovalienė nusistovės ir praskaidrės praeis daug laiko. Tada arba visai pasirodys kad poezija pasauliui nereikalinga, ar poetai imsis eiles rašyti taip kaip tikrai eiles turi rašyti.

"Naujienos" rašo kad "Greit artistas Vaikus pradės važinėti po plačiąją Ameriką".

Turbūt Amerikos yra dvi — viena plati, kita siaura, ir artistas Vaikus pasirinko plačiąją.

Lietuvos "Lietuva" taipgi rašo su išrodymu buk Lietuvoje rengiama statyti dvejopos radio stotys, viena silpna, kita galinga, nes praneša kad jau "Statys galingąją radio stotį".

Kada gi statys tą silpnąją?

Clevelando vyčiai daug vilčių dėjo į savo naują "mučelninką" — laimėję nuo "Dirvos" batalijoną dolarių, dabar laukė kada galės pasidalinti nuosimty už parduotus paskutines kelnes.

Ale tas "mučelninkas" ėmė ir pradingo — net Dėdės Samo slapsti spragilaičiai jo niekur nesusėka, nors labai nori jam suteikti dykai kvatierą už geležinių grotų.

Čarnečio buvęs kunikas patarėjas Tiltasukas su pagaliu kovodamas laimėjo federorų sekretoriaus činą. Visa bėda yra tik tame kad jis nemoka Lietuviškai rašyti.

Amerikai grėsia naujas karas — Pittsburgho Sandariečiai nutarė niekam nepasiduoti, o Worcesteriškiei mobilizuoja didelės spēkas Pittsburghą sumušti.

Pittsburgui į pagalbą eis Clevelandas; Worcesteriui — Bostonas; Clevelandui — Detroitas, Bostonui — Waterburis; Detroitui — Chicago, Waterburiui — Baltimorė.

Taikos derybos prasidės kitą metą Clevelande.

DIEVAI IR ŽVAIGŽDES, KUNIGAI IR KARALIAI

(Iš Wells "Outline of History".—V. K. R.)

(Tąsą iš pereinamo num.)

Bažnyčia išaugo iš sukrautinių reikalų, iš daugybės šaknų; dievas ar deivė, viešpataujantieji bažnyčioje, buvo daugybės vaidentuvų tvarinis, padarytas iš įvairių impulsų, idejų ir pusiau idejų. Šiė buvo dievas, kuriame išsireiškė vienkios idejos; ten kitas išsireiškė kitokias idejas. Reikalinga yra pabrėžti didelę įvairiųjų ir mišinių dievų tvirtybę, nes jau yra labai turtinga literatūra apie religijų pradžias; toje literatūroje vieni rašytojai nurodo į vienkias vadovaujančias idejas, kitai į kitokias — mes pastebėjome keletą jų skirsnų "Ankstyboj Mintis" — lyg tai būtų buvus tikrai vieninga ideja. Pavyzdžiui, profesorius Max Mueller, savo laiku, nuolatos kalbėjo pasakas apie saulę ir apie garbinimą saulės. Jis norėjo kad mes manytume jog senovės žmogus niekados neturėjo jokios baimės, negėdė galybės, neturėjo sapnų, slogučio ir fantazijų, bet kad jis vienval galvojo apie labdarinę šviesybę ir gyvybės šaltinį danguje. Tiesa, aušra ir brėkšta yra labai žymūs faktai dienos gyvenime, bet tai tik du faktai iš daugybės kitų. Senovės žmogus, tris ar keturi šimtai gentkarčių tam atgal, turėjo tokias pat smegenis kaip ir mes. Mūsų kudiakystės ir jaunatvės svajonės yra, galima dalykas, geriausias kelrodis prie religijų atsiradimo pradžios; kiekvienas kas atsimena savo kudiakystės proto prityrimus, lengvai gali suprasti tas pirmųjų dievų įvairiųjų, žiaurumą ir monstrualumą. Nėra abejonės kad ankstyboje bažnyčių istorijoje buvo dievai-saulės, bet buvo taip pat dievai-hipopotamai ir dievai-vanagai; buvo dievai-karvės; buvo monstrualiai (siaubunai) vyrų ir moterų lyties dievai; buvo dievai žiaurūnai ir malonės dievai; buvo ir tokių dievų kurie

buvo ne kas kita kaip tik šmotai meteorų uolų nupuolusių iš dangaus; buvo dievai paprasti akmenų šmotai, žymūs del savo keistos ar įspūdingos formos. Kaikurie dievai, kaip Babylo no Mardukas, ar Foinikų ir Kanaanitų Balas (reiškia — Viešpats) ir jiems panašūs, pačioje savo esmėje galėjo būti tokie pat įstabūs legendų tvariniai kaip ir šioje gadynėje vaikų vaidentuvėse išgalvotos įstabios esybės.

Žmonės kaip tik išgalvojo sau dievą tuoj suranda jam žmoną; didesnė dalis Egipto ir Babylo no dievų buvo vedę. Bet nomadų Semitų dievai nebuvo linkę prie ženybinio gyvenimo. Stebų gyventojai, sunkiai kovoję del maisto, patys nelabai tepageidavo vaikų.

Duoti dievui namą, kurin būtų galima nešti skitas jam atnašas, buvo labiau natūrališku, negu parupinti jam žmoną. Žinoma, tokio namo prižiūrėtoju likdavo žynys, burtininkas. Tam tikras išsiskyrimas, nuosaukumas žymiai didino dievo prestižą. Lengvai suprantami yra tie laipsniai kuriais vystėsi ankstybosios bažnyčios ir ankstyboji kunigija, kaip tiksliai žemdirbiai žmonės apsisėdo ant vietos ir dauginosi, iki to laipsnio kuomet atsirado ilga bažnyčia, su paveikslais, su šventviete ir aukuru viename gale ir ilga nava kitame gale, kur rinkosi maldininkai. Ir toki bažnyčia natūraliu būdu virto augančios draugijos proto centru, nes ji turėjo savo rekordus, savo paslaptis, nesa ji buvo centras įiegos, patarimų, mokslo, nesa ji įieškojo ir traukė savo tarnybon gabius ir gudrius žmones. Paprastųjų žmonių, dirbančių žemę ir ganančių bandas, atsinešimas į bažnyčią pasiliko pažymėtas tikėjimu. Tenai gyveno retai matomas ir vaidentuvėje garbinamas dievas, kurio gerumas teikia pasisekimą ir kurio rustybė siūncia nelaimės; jo rustybė galima užmaldauti mažomis dovanomis ir taip pat dovanomis galima įsigyti jo tarnų pagalbą. Jis buvo stebuklingas ir toks galingas ir visa žinąs kad bloga tam kas net savo mintyse bandytų negerbti jo. Tarp kunigijos gi mintijama buvo kiek plačiau ir aiškiau negu šiaip sau žmonių.

(Bus daugiau)

3510. Geometrija. Augštesniųjų Mokyklų vadovėlis. III dalis. Stereometrija. Parašė M. Šikšny. Vilnius, 1920, pusl. 124 40c

Reikalaukit "Dirvos" Knygynė

Moteris Pasidaro Pinigų Liuosu Laiku

Ačiū puikiai mažai mašinai kuri darbą atlieka labai lengvai ir greitai, ir daug smagiau negu paprastu senovišku būdu rankom mezgant, tukstančiai moterų pasidaro sau pinigų liuosu laiku namie mezgdamos vilnos pančiakas vienai iš didžiausių vilnonių pančiakų įstaigų.

Dabartiniu laiku moteris visoje šioje šalyje paverčia savo liuosą laiką į pinigus šiuo nauju būdu. Jos tai atlieka be sugaišimo nuo savo kitų reikalų, nes jos gali pašvęst tam tiek liuoso laiko kiek gali ir nori dirbti. Ir jos žino iškalno kad kožna pora jų padarytų pančiakų atneš joms tuoj garantuotą kainą.

Vardas tos įstaigos kuri perka tas namie darytas pančiakas yra Auto Knitter Company po num. 630-632 Genesee Street, Buffalo, N. Y. Ta kompanija moka tukstančiams moterų garantuotą kainą už jų numezgamas namuose pančiakas su pagalba šios mašinos.

The Auto Knitter Company

ANTANAS BARTKUS

Artistas Lietuvis Fotografas. Pranešu Clevelando Lietuvių visuomenei jog šiuomi tarpų žymiai numazinau kainas už įvairias fotografijas, todėl atleikit nusitruakti — pasinaudokit šia proga. Mūsų padidintoj studijoje fotografijų traukimas yra labai patogus ir didelėms grupėms, draugijoms ir teatrų lošėjams.

1197 East 79th Street
G. W. KLOPFER, O. D.
OPTOMETRAS

Egzaminuoja ir gydo akis ir priskiria akinius.
Valandos: nuo 10 iki 12 ir nuo 13 iki 18 valandų.
Kamp. E. 79th St. ir St. Clair.

nori išgirsti iš kitų moterų kurios nori imtis tokio malonaus ir pelningo pašalinio darbo, nežiurint kur jos gyvena ar kaip mažai liuosu laiko turi.

"Mazgok," -- Nebraizyk Savo Dantų

Stiprus ir žvruotas dantų valytojas gali parodyt greitais pasekmes — tečiau jis gali sužeist dantų palivą.

Jeį nubrozdyti savo odą, Gamta gali ją atauginti. Betgi net Gamta neataugina dantų palivos syki ji buna nunešiota stipriu, žvruotu dantų valytoju.

Saugiausias ir geriausias budas už laikymui dantų švarais ir gražiais yra vartojant Colgate's Ribbon Dental Cream reguliariai. Daktarai ir Dentistai visur rekomenduoja Colgate's.

Geri Dantys
Gera Sveikata

STRAIPSNIS 91

PIENO PASILDYMAS

Pašildymui pieno iki tinkamos temperatūros, jėk bonkute į indą šilto vandens taip kad vanduo apsemtų visą pieną. Virink, bet neuzvirink. Bandant šiltumą, užlašink ant rankos. Jei jaučiasi maloni šiluma, tai kudiakui tinka. Jei pienas perkarštas, atvesink pakius po kranu šalto vandens.

KUDIKIO LAIKYMAS BONKUTE PENINT
Kudiakui čiulpiant reikia ji ant kelių laikyti, galvą padėjus ant rankos. Bonkute reikia laikyti per visą laiką ir tokiu būdu kudiakui bus patogiau gulėti. Jei kudiakui tinka, tai taip yra tai neleidžiama orui čiulpiant per čiulpiuką. Duok kudiakui progą gerai suagsti čiulpiuką.

PENĖJIMO ILGIS
Čiulpiamas turi baigti į kokią dvidešimt minutų. Jei kudiakis ryja godžiai, atitrauk čiulpiuką valandėlei. Jei kudiakis miegustas neduok anuosti kol neišbaigs bonkutes. Jei to nežiurint užmigtu, atimk bonkute ir neduok nieko iki kitam sykiui.

JEI JUSŲ KUDIKIS NEDAPENĖTAS TAI PRIEŠ JI STOVĖ LIGA
Nežiurint progreso medicinoje ir apsvietos, ešė milijonai mūsų vaikų mokyklose yra nedapenėti. Kelios daugiausios motinos, nes jos nepažįsta pavojaus ženklų. Blogas penėjimas yra gilus, vidutinis dalykas. Jis pradeda savo mirtiną darbą piru negu nepastebintieji pamato. Blogiausiu tai tas kad jis paliečia visus. Nedapenėtas kudiakis labai tinka ligoms. Pavyzdžiui, džiūva bujoja tarpe tokiu. Nebūtų taip sunku išnaukinti taip vadinamas vaikystės ligas jei būtų galima prašalinti nedapenėjimą. Kiekviena motina turi apsaugoti savo kudiakį del jos pagios labo ir del labo kitų vaikų.

Nedapenėjimas yra vaisius blogo maisto. Pridedant Borden's Eagle Pieną į vaikių valgių motina gali būti tikra kad teikia jiems tikrą anuostą. Nelabai senai mokslieki bandymai daryti su mokyklų vaikais parodė kad Eagle Pienas atžymėtinai paselmingas gydant nedapenėjimą. Viskai gavę Eagle Pieną rodė daugiau progreso negu penėti su paprastu bonku pienu. Daugelis augo dusyk smarkiau. Nes Eagle Pienas turi kiekvieną veiklą reikalingą vikiarai sveikatai.

Kiekviena laukianti motina kuriai rūpi užsilaikymas geroje sveikatoje privalo valgti savo dantis po kožno valgio su Colgate's Ribbon Dental Cream. Dantys sukranto maistą kuris pridūda stiprumą motinai ir kudiakui. Colgate's nuvalo dantis saugiai ir pilnai.

Skaityk šiuos straipsnius atidžiai ir pasilaikyk juos ateičiai.

— Tragedija iš pradžios 13-to šimtmečio, iš Lietuvos Krikstijimo dienų —

Veikalas jau rengiama spaudon bus su daugeliu paveikslėlių ir didelių paveikslų — dviem spalvomis visais spausdintais — tikrai gražaus Europiško artistiško pavyzdžio.

KNYGŲ MĖGĖJAMS

"Algis ir Giedrutė" bus papuošimu jų knygynėlio, nes tai bus didelė, stora, 200 puslapių knyga, su daugeliu iliustracijų ir paveikslų dadėtų iš tikrų fotografijų lošėjų. Visas knygos vidus bus spausdintas dviem spalvomis — ružava ir purpurine — ir viršeliai taipgi bus gražiai iliustruoti su Algio ir

Giedrutės atvaizdžiu.

Skaitymui tas veikalas bus patraukiantis savo turiniu, o iliustracijos ir paveikslai visą skaitymą padarys maloniu.

Ta veikalą taipgi mylės jusiškiai Lietuvoje — prisiskit paprastame laiške \$1 ir gausit dvi knygas — vieną pasiūsit Lietuvon.

Viena 50c. Dvi už \$1.

Siųskit pinigus dabar.

TEATRŲ LOŠĖJAMS

Teatralės grupės ras šį veikalą lengvu perstatyti ir svarbiu patraukimui publikos, nes žmonės mėgstą istoriškus veikalus.

Papiginta kaina — 12 knygų už \$5 — gali kiekviena grupė įsigyti dabar ir nelaukti kol knyga bus visos dolaris.

Lošimui reikia 4 moterų

Neužmirškite saviškių Lietuvoje — užrašykite jiems "Algis ir Giedrutė" Kalėdų laikas ateina — pasiūskit dovanų savo draugams Amerikoje knyga "Algis ir Giedrutė"

Užsakymus siųskit "Dirvon"

Teatrų lošėjams — setas
12 knygų už \$5.

Siųskit pinigus dabar.

The Younger Set

GEOLOGY

The lakes greatly contribute to the beauty of Lithuanian scenery. They exceed 2,100 in number. Corresponding to the two mountainous regions they may be divided into two groups. The greater number are in the Lithuanian Hills, i. e. about 1,500. The eastern chain, on the right bank of the Nemunas, is abundantly provided with them, notably Lakes Druksė and Narutis (Narocz). On the left bank, in the region of the south-eastern chain, are Lakes Augustavas, Vigičiai, Duse and Trakai. One of the eleven islands of the last-named contains the poetic ruins of a castle belonging to the epoch of Keistutis. The second group of lakes borders the littoral of the Baltic Sea and numbers about 600. The more important are Liepoja, Lukštas, Biršulas and Plateliai. Geologically Lithuanian soil is in large measure the work of the glacial period. Glaciers from Scandinavia covered Lithuanian territory, and in their retreat left numerous moraines and blocks of stone which they had brought in their course. Even today this plain traversed by hills affords sufficient proof of the glacial formation of the country. The marshes, peat-bogs and valleys have an alluvial origin. The deeper strata, chalk for example, are products of the tertiary period.

The province of Vilnius is formed by tertiary strata which were mostly covered by diluvial formations. The quality of the soil is extremely variable. It is not rare to find sand close to the best black earth. Nevertheless sandy clay is most frequent in this province. Where clay, which is impermeable stratum, predominates the waters remain stagnant and form swamps. Such is the case, for example, in the districts of Vilnius and Ašmena. In the district of Trakai, on the contrary, we find a very fertile black earth.

The province of Kaunas is of

almost exclusively diluvial origin, forming in places Devonian formation may be found (Siauliai), also Jurassic and tertiary. The soil is in general clayey; but black earth exists in some districts of the north (Panevėžis, Siauliai, etc.), moving sand in the Zarasai district. In certain places the marshes favoured by the clay soil have formed peat bogs.

The soil of the province of Suvalkai is in general a product of the glacial period. The valleys and marshes are of alluvial formation. By the side of these strata one meets here and there with chalk. The soil of the northern plains is of superior quality to that of the mountains of the south; it is formed of clay mixed with chalk. In general the soil here is much less productive than in the north.

The province of Gardinas is rich in clayey lands of the general diluvial formation. One finds some black earth in the south, but this is rather rare. It should be mentioned that there are moving sands in the district of Pružėnai and Vilkauskis and numerous peat bogs in those of Kobrin and Slanimas.

SUCCESS

By Walter R. Baublis.

Men strive to get within their hands
That brightest of all burning lights
That shines upon celestial heights,
Surrounded by colossal bands
Of Perseverance; Work and Will;
Each in itself a mighty wall
That man must scale, or he will fall
And thereby his chances kill.
There are but few of those who fought,
That walk upon that sculptured stage
(Some in their prime, some in old age),

And grasp the light which they have sought.
The rest have fallen by the side
Of their mighty efforts died.

OFFICE CAT

BY JUNIUS
COPYRIGHT 1921, BY EDGAR ALLAN MOSS.

The old game of "all hands around" has been replaced by a much more interesting one called, "Both arms around".

The consumer, observes P. Akšis, is always the goat. Still, at that a goat can swallow anything.

A gentleman, in the opinion of J. Brazauskas is a man who can talk to a lady in a bathing suit and say what he is thinking.

The light of love seldom seeks to dispel darkness on secluded porches these summer nights.

The endurance contests make little impression on a man who is having his teeth tinkered with, wails A. Bubnis.

A soft answer turneth away wrath but it encourages bores to call you on the telephone.

Fill your job or your boss may fill it.

F. J. Ziuris says there are two things a fellow dreads about a vacation—starting on one and coming back.

Great Moments in a Boy's Life
When he is told he may keep the outcast dog he picked up in the road and brought home.

When the doctor says he has the measles and must be kept home from school.

When his little girl friend gives him a note containing a lock of hair.

When he is presented with an air-gun on his birthday.

WE SAW HER
Mary had a bathing suit,
'Twas pretty, without doubt,
For when she climbed inside the thing,
The most of her stayed out.

It isn't the harmfulness of rouge and other beauty aids that impresses us, sighs Tony Bartkus, but their futility.

The doctor's prescription had been for the patient to drink hot water an hour before meals. "Doctor", complained the ailing one, after he had tried the prescribed remedy, "I drank hot water for about five minutes

and I felt like a balloon. I couldn't drink it for an hour to save my life."

Using His Own Now

—Do you use Williams' shaving cream?
—No, he's not living with me any more.

There was a time when the barbers cast ugly glances at be-whiskered men; now, says A. Žukas, the same glances are sent at the women still wearing long hair.

Did you ever notice, queries A. B. Bartoszewicz, that it is not half as far going out the lake to fish at it is coming back after you didn't get any.

A big store in Ashtabula has opened a "barber shop for women only". Now if the men can get all the women to go to it.

A hick town is a place where there isn't anything to do except watch a widower, murmurs Helen Baltrukonis.

Perishable Stock

Bing: Have you any cold chisels?

Bang: No, we can't keep 'em cold this hot weather.

Few things are impossible in life. If you don't believe that you can unscramble an egg, just try and feed the scrambled egg to the chicken and see if she don't lay a new one.

Dabar Nupigintasi iki \$6.35

LABAI STEBETINAS IMPORTUOTAS KALENDORIUS LAIKRODĖLIS
Rodo meto 12 mėnesių, 7 savaitės dienas, 31 dienų mėnesio, mėnulių permainas, ir minutes ir sekundes. Laiko tikrai laiką ir yra gražus opsiduoto metalo. Juo kožnas džiaugsis, ir jus didžiulius. Jis vertas daug daugiau.

NEŠIŪSK PINIGŲ. Tik prisiusk numis savo varda ir adresą. Mes apmokam persiuntimą. Užmokest tik \$6.35 pasteriui kada ateis. Pinigus grąžinsim jeigu nepatiks.

BARGAIN JEWELRY CO. Dep. 260

233 William St. New York City.

Complete in Itself

Aštrina skustava pačioje rankenoje be išimimo jo. Greitai Patogiai. Lengva išvalyti. Pilnas setas — skustuvus, su diržu ir ekstru ašmenimis, \$1 ir augš.

Valet Auto-Stop Razor

"Tamstos vaistai yra kaip tik tokie kaip jus sakot yra ir verti daug daugiau negu jus prašot".

James Pearson, Box 192. Drummond, Wis.

PE-RU-NA

Pagelbejo umiose negero-veose kasdienu daugiau kaip per Penkiasdešimt metų.

Gydo kosulį, šaltį, katarą, vidurių ir žarnų pagedimą ir kitoniškus katarinius stovius.

Parsiduoda visur Tabletuose ir kaip skystimas

Telefonas Main 6111
P. J. KERŠIS
baiges Teisų Mokyklą Cumberland Universitete, darbuojas su Teisių Ofisu advokato
C. D. AINGER
307 WILLIAMSON BLDG.
kur su visais teisų reikalais Lietuviai, Slavai, Lenkai, ir Rusai draugai kreipiamiesi turės teisinga patarnavimą.

MOTERŲ IR MERGINŲ PLIAUKUS
Dazom Išmazgojam
Garbinuojam Bob Suraitom
Apyalai Suraitom Manikurinom
Baltinam Išimam Gv-Plaukius
Bobinam Plaukus Gydym Plaiskanas
Veidus Pagražinam

TURIM VISOKIAUSIŲ VESTUVIŲ SUKNIŲ JAUNAMARTĖMS.

Ir Suknių Visokiems Reikalams.
Salp to turim pakločių, paduškų, inpių, apvalkalų, užtiesalių ir kitų visokių dalykų namams.

Del vestuvių mes turim tokių gražių suknių kad merginos išrodyt gražiausias jaunamartės arba pamerges.

A. ANZLOVAR
6202 St. Clair Ave.

SIUK IR TAUPYK

Geriausios Vatos Siulai SIUVIMO PAMOKA

Norėdami naudingos knygelės apie siuvimą prisiskait 4 c. į THE SPOL COTTON CO., Dept. O 315 Fourth Ave., New York

pražuves

Daugelis pirmųjų išpučių dažnai esti sugadinama koki nors mažu iš pažiuos daiktu.

Tai yra piuku jeigu gali taip padaryti, jog kitiems patiktum. O vienok, dažnai koks mažas daiktas gali neleisti jums eiti pirmyn.

Pavyzdžiui, jeigu žmogaus dantis yra nešvarus, tai jis noromis ar nenoromis turės tai kaip užmetimą tam žmogui. O tuo tarpu gal-būt toks pat užmetimas yra daromas ir jums.

Listerine, dantu tepalas, valo dantis nauju būdu. Musu chemikalai pagaliau surado sutatą kursa ištikro išeicia nedraskydamas dantu emalės — tas sunkus uždavinys pagaliau tapo išrištus.

Didelė tuba Listerine dantu tepalo kainuoja tik 25 centai; gausite per savo aptiekorių. Lambert Pharmacal Co., Saint Louis, U. S. A.

JONAS BALUKONIS
Advokatas
Naujas ofisas 921 Engineers Bldg. Tel. Main 1480

Lietuviška Čevėrykų Krautuvė
Vyrams, moterims ir vaikams. Gražūs, tvirti ir pigūs.
Style Shoe Store
6824 SUPERIOR AVENUE
Priešais Lietuvišką Svetainę
B. JOKUBENAS, Savininkas.

1924
"KANKLĖS" cit nesustojo ir bus nauja "TRI-JU METŲ KANKLIŲ KNYGA" atspausdinta šių metų Kalėdoms. "TRI-JU METŲ KANKLĖS", už 1922-3-4 metus, leidžiamos Lietuvoje prenumeratos keliu už Du Dolariu. Siųskite pašto money orderį šiuo adresu:
MIKAS PETRAUSKAS
Laisvės Alėja, 60 Kaunas, Lithuania.

MILTAI
Kuomet Užsisakot VELVET
Reikalaukit Kad Jums Duotų Tikrai Tikrąsias Fairchild's Velvet

Lietuviški Rekordai GRAFAFONAI Namų Rakandai
Žiema ateina — rupinkites apie pečius — ir eikit jų apžiūrėti ir pasiteirauti apie kainas pas mus. Mes turime daugiausia įvairių pečių virtuvei ir kambariams, gaziųjų ir anglinių.

Puikiausios rakandai už prieinamas kainas galima rasti tik mūsų krautuvėj.

Taipgi turim puikiausių Lietuviškų dainų ir muzikos ir kitokių rekordų — ateikit pas mus pasirinkti.

Kituose miestuose pristatom Rekordus per paštą. Rašykit

Cleveland Furniture Co.
6412 Superior Avenue
M. Sacevičius G. Zidonis.

DR. SMEDLEY, SPECIALISTAS
Eikite pas tikrą Specialistą, o ne prie kokių nežalvintų daktarų. Tikras Specialistas arba profesorius ne-siklausinė kokia liga sergi ir kur skauda. Jisai pats tą jums pasakys, po išegzaminavimo. Daugybė daktarų užtai negalėjo jus pagydyti kad jie neturėjo užtektinai apspaižinimo ir pa-tyrimo bei neįrado jusy tikros ligos. Mano aparatas Radio-Scope-Raggi-X Spindulių Ikonigene ir pilnas Bakteriologiškas egzaminavimas kraujo at- dengs man tikrą jusy ligos priežastį ir jeigu aš paimsiu jus gydyti, jums tuoj sugrįžt senoji jusy sveikata ir tvirtybė. Jeigu turite nusilpnėjusius nervus ir kenčiate nuo užnuodijimo kraujo, turite išbertus veidus, pūkus ant viso kūno ir burnos, ai- zdas užsisenėjusias kojas — negaišinkit ilgiau laiko ir neauko- kit pinigų, tuojau ateikit pas mane, o aš po ištyrinėjimo tikrai pa- skysiu ar jusy liga yra jau neįsigydoma, ir tą padarysiu sąsiin- gai. Egzaminavimas ir patarimai dovana, jeigu atsiėsit aš ap- garsinimą.

DR. SMEDLEY, SPECIALISTAS
10406 Euclid Av. Kampas E. 105th St. Cleveland
ANTROS GRINDYS, KAMBARIS 4.
Ofiso valandos: Nuo 10 ryte iki 4 — nuo 6 iki 6 vakara.
Nedėldieniais nuo 10 iki 1.

Better than a Mustard Plaster
MUSIEROLE
Nuo Kosulių ir Persalimų, Galvos Skaudėjimų, Neuralgijos, Reuma- tizmo ir Visų Skausmų ir Gėlimų.
VISOSE VAISTINYCIOSE
35c and 65c, jars and tubes
Hospital size, \$3.00

USE MURINE
Naktimis ir Rytmečiais
Turėk Tyras, Sveikas Akis
Jei jos Pavargę, arba Prisinešę naudokit Murine tankiai. Atgaivina, ramina. Geras Vaikams ir Suaugusiems
Parsiduoda visose vaistinėse.
Rašyk knygelės iš Murine Eye Remedy Co., 9 East Ohio St., Chicago

Mr. I. Knowlton He would make a good soldier would he not? yes not!

By Thornton Fisher

PO LIETUVĄ PASIDAIRIUS

Veda LEONAS ŽURAUSKAS

Susekta Didelis Šmugelis

"Lietuvos" nr. 194 paduoda šitokią žinią:

"S. m. rugpjūčio 24 d. 7 val. ryto Kauno Apigardos Teismo Valstybės Gynėjo Padėjėjas ir Politinės Policijos Viršininkas užantspaudavo vagoną N. 2640, kuriame, kaip susekta, buvo vežama kontrabandos kelių prekių. Tą pačią dieną komandiruotas į Virbaliaus muitinės valdininkas ištyrė kad minimas vagonas perėjo per muitinę neva su dažais ir kad už tariamus dažus paimta maito 535 litai. Sekančią dieną aukščiausi minėti asmenys atidarius vagoną rasta 70 dėžių aukščiausios rūšies Šveicarų šokolado, 64 dėžės puikiausio kakao, trys dėžės su abazurais ir 22 lovos. Tokiu būdu paaiškėjo kad šios prekės, susitarus su muitinės valdininkais, buvo įvežta į Lietuvą kontrabandos keliu, nes už tas prabangas prekes būtų tekę sumokėti maito nemažiau 70—80,000 litų, tuo tarpu užmokėta vos 535 litai. Prekės sulaikytą, vedama tardymas ir kaltininkai traukiami atsakomybėn."

Pora dienų vėliau, "Ryto" 196 nr., kiek plačiau šiuo reikalu painformuotas ir sužinojęs iš oficialių šaltinių tos bylos smulkesnias, tą įvykį šitaip nušviečia:

Akc. B-vės "Transport Union" Kaune sandėlių užvalda. Krukas prašė šio bendrovės vice-direktorių Galperdą pranešti jam ar neras šis tokių gešoftmakerių kurie norėtų įvežti prekes kontrabandos keliu, nes galima esą tai padaryti, atliekant visus formalumus ir niekas negalėsias prikišti. Galperdas apie visa tai papasakojo A. L. Čerkesui, turinčiam atstovybę Šveicarų šokolado firmos "Tobler" ir savo sandėlių Kaune. Tuo tarpu Čerkesas buvo užpirkęs tos firmos šokolado 12,000 kilogramų. Dalis to šokolado jau buvo prisiusta į Kauną ir sukurta tranzito sandėlyje, bet Čerkesas ar tai nenorėjo ar negalėjo jį išpirkti. Kita gi dalis, 159 dėžės su 9,711 kgr. buvo atsijusta vėliau per P. Prapuolenio ekspedicijos kontorą Eitkunose Centralinio žydų Banko vardu in-

kasavimui. Prapuolenio kontorą tas prekes, sukurta vagone SBB45422, persiuntė sulig adresu į Kauną. Prisimines Galperdo pasakojimus, Čerkesas susitarė su Galperdu kad šis, turėdamas pažintį su Krakū, kurs iš savo pusės turi pažintį su Virbaliaus muitinės valdininkais ir Ekspedicijos kontoromis, pasirupintų prekių pervežimu be maito. Galperdas sutiko ir per Kruką iššaukė į Kauną Prapuolenio ekspedicijos kontoros įgaliotinį Juozą Gecevičių ir papasakojęs jam visą dalyką, prašė kokių nors būdu pervežti šokoladą šmugelio keliu, žadėdamas "už trusą" gerą uždarbį. Gecevičius sutiko ir pareiškė kad tam reikalinga vagoną persiusti į Eitkunus atgal ir tuomet galima busią visa padaryti. Kadangi juridiniai teisėtu prekių savininku buvo Cent. žydų Bankas, kurio vardu prekės buvo prisiusta, Čerkesas su Galperdu nuėjo į banką, ir jiems prašant buvo išduota įgaliavimas sulig kurio Centr. Ekspedicijos kontora Galperdo asmenyje galėjo išgauti prekes, apmokėjus maitą.

Remiantis gautais įgaliavimais, jiedu pasiuntė vagoną su prekėmis atgal į Eitkunus. Tuo tarpu Gecevičius susitarė su muitinės buhalteriu Just. Stelmoku ir valdininku — jaunesnioju peržiūrėtoju Stungiu (abu dabar sėdi kalėjime) perkrauti prekes iš vagono SBB 45422 į vagoną Nr. 2640, užvardinti prekes dažais ir apmokėjus už tariamus dažus maitą po 10 centų už kgr. (tuo tarpu kiek už šokoladą mokama po 8 lt. kgr.) pasiusti į Kauną.

Kad apie pereinamąsias prekes nesužinotų muitinės viršininkas ir jo padėjėjas-chemikas krus būtų tariamus dažus tikrai apžiūrėjęs, buhalteris Stelmokas padirbo ant ekspedicijos kontoros pranešimo viršininko rezolucija ir parašą ir chemikę, neva apžiūrėjusio prekes, parašą. Machinacija pavyko, vagonas perėjo muitinę ir atvyko į Kauną. Kad nepulti į akis jog vienam ir tam pačiam bankui atėjo kitas vagonas neva su dažais, jį tą patį vagoną buvo sukurta 22 lovos siunčiamos Rabinavičiui, už kurias maitas

buvo pilnai apmokėta, ir visas prekes adresavo Rabinavičiui. Už visą tą darbą Gecevičius žadėjo abiem muitinės valdininkams po 500 litų. Iš viso gi jis turėjęs gauti 20,000 litų. Derybos Gecevičiaus su Čerkesu buvo vedama per Galperdą, ir Čerkesas buvo sutikęs tą sumą užmokėti. Tačiau ta afera nepavyko, prekės sulaikytą ir kaltininkai su Čerkesu priešakyje traukiami atsakomybėn.

"Ryto" redakcija priduria kad Rabinavičiaus ir Ko. firma ir Prapuolenio ekspedicijos kontora kaipio tokia nieko bendro su šmugeliu neturi. Čia tiesiog esą pasinaudota Rabinavičiaus vardu tik nešvaraus darbo paslėpimui.

Natkiškiuose (Klaipėdos kr.) Vokiečiai užpuolė šaulius ir bandė mušti. "Klaipėdos žinių" pranešimu, Natkiškiuose atsitiškės visais atžvilgiais apgailėti nams įvykis. Vienoj svetainėje buvo susirinkę vietos šauliai tartis šventės rengimo reikalu; kitoj svetainėje posėdžiavo Vokiečiai, dainuodami savo patriotinę giesmę. Šauliams besiskirstant namon, kai jų beliko vos aštuoni žmonės, juos puolė Vokiečiai, kokių 20 vyrų. Įvyko susirėmimas. Rezultate: vienas Vokietis, tulas Peiser, žuvo, susirėmimo, kitas Vokietis smarkiai sumuštas. Žuvusis Peiser Vokiečių svetainėje esąs kalbėjė: "Si praga turi būti išnaudota; šauliai šiandieną turi būti sumušti, nors aš ir vietoj kirsčiau." Na, ir krito, vargšas....

Lietuvos Universitetan šiais mokslo metais iki rugsėjo 1 d. jau paduota 400 suviršum prašymų norinčiųjų stoti Universitetan.

Bet su pasigalėjimu tenka pastebėti kad dauguma tu prašymų, t. y. 50 nuoš. suviršum, yra paduota vien žydų. Dažniausia kaipio klavi klausytojai. Pasirodo kad Lietuvių abiturientų šimėt yra apie 300, tačiau dauguma jų delei būtų didelio trunkumo Kaune ir išu stokes negali konkursti šiuo žvilgsniu su žydais.

Paduotų prašymų nerinčiųjų daugiausia įstoti į teisių ir medicinos fakultetus.

Jau net prie to prieita! Uplynos miestelyje (Telsių apskr.) eidamas per Uplynos tiltą įkrito vandenin ir prigirė dviejų metų vaikas. Pasirodo, tiltas labai sklylėtas, ir pro vieną tokią sky-

lę nelaimingas vaikas įkrito upėn.

O tiltų vis tik nemato reikalo taisyti....

Praturtės Lietuva. "Ryto" nr. 195 sako: Skuodo valsč., Šarkės kaime pas savo turtingus gimines — Valiūškas — gyvena neturtingų tėvų dukte Jablonskaitė. Kaž kokios jos "ciocės" jau senai gyvena Amerikoje ir minėtai Jablonskaitėi dažnai persiunčia dovanų. Iš patikimų šaltinių teko sužinoti kad tos "ciocės" nupirkusios jos vardu vienos loterijos bilietą kurs yra laimėjęs vieną milijoną doliarų! Apie tai laimėjimą Jablonskaitė jau esanti gavus oficialų pranešimą ir buk jau persiustas tai sumai gauti čekis. Tas sukėlė nemažą sensaciją aplinkinių žmonių tarpe. Jau kai kurie "kavaleriai" žada "piršiliams" didžiausias dovanas kad tik išpirštų jiems jauną turtuolę. Ki-ti vėl stato fantastinius planus kokių būdu galima būtų sunaudoti tą milijonišką pinigų sumą. Teko girdėti kad net du studentu susitarusiu atakuoti "pelningą tvirtovę" ir padariusiu tokią sutartį: vienas antram keli nepastosias — kuriam pirma

DR. A. A. IVINSKAS
CHIROPRACTOR
Per 10 metų praktikas ligoninėse. Norintieji atgauti savo sveikatą per sistematiską Chiropatikos metodą galite atsikvilti
1172 East 79th St.
— Ofiso Valandos —
10—12 rytu, 2—5 po pietų, 6—8 vak.

DR. FRANK F. HAPPY
DENTISTAS
Visas darbas garantuojama. Beskaupis traukimas. atdara nuo 2 po pietų iki 8 vak. Nedėdieniais nuo 10 iki 12. VIKS PAKELCIO VAISTINES
Kampus E. 20t St. ir St. Clair.

Lietuvos Konsulatai

Lithuanian Consulate
608 So. Dearborn Street
Chicago, Ill.

Lithuanian Consulate
38 Park Row
New York, N. Y.

Lietuvos Atstovybės Antrašas:
Lithuanian Legation
2622 — 16th Street, N. W.
Washington, D. C.

"Panevėžio Balsas"

"Panevėžio Balsas" eina kartą į savaitę.

"Panevėžio Balse" smulkiausia rašoma apie Panevėžio miesto ir apskrities gyvenimą.

Amerikiečiai kile iš Panevėžio ir apskrities, užsisakykite "Panevėžio" balsą, viską žinosit kas dedasi įus tēviskaj, nereikia nei klausit rašinėti. Taipgi užsakykit "Panevėžio Balsą" savo giminėms gyvenantiems Lietuvoj. Nesigalėsit.

"P. B." pranešerata Amerikoje pusei metų \$1.25, metams \$2.50. Lietuvoj pusei metų 6 lt. metams 12 litų.

P pinigų siųskit per Lietuvos Kredito Banką Panevėžij.

"Panevėžio Balsas"
Laisvės Aikštė Nr. 1, Panevėžis
Lithuania.

pasiseks užkariauti mērginą tas antram duosias milijoną litų. Bet nežinia ka jaunoji mano. Sako kad neištisus esanti ir su tokiais mokēsianti apsidirbti...
— Atsargiai, paukstele!

A. L. Glaser ADVOKATAS IR TEISIŲ PATARĖJAS

padarė patvarkymą pasimatyti su savo klientais ir tais kuriems reikia legalio patarnavimo ir patarimo, ofise pas

GEORGE KAUPA & CO.
6603 St. Clair Ave.
Kas Antradienis ir Trečiadienis vakaras nuo 7 iki 9 val.

DR. A. A. IVINSKAS CHIROPRACTOR

Per 10 metų praktikas ligoninėse. Norintieji atgauti savo sveikatą per sistematiską Chiropatikos metodą galite atsikvilti
1172 East 79th St.
— Ofiso Valandos —
10—12 rytu, 2—5 po pietų, 6—8 vak.

DR. FRANK F. HAPPY DENTISTAS

Visas darbas garantuojama. Beskaupis traukimas. atdara nuo 2 po pietų iki 8 vak. Nedėdieniais nuo 10 iki 12. VIKS PAKELCIO VAISTINES
Kampus E. 20t St. ir St. Clair.

GELEŽINIŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ

Visokios Maliavos. Stiklai. Varništai. Rankiai. Pjautysto Dalktai. Elektriški Reikmenis. Plumberiams ir Stogams Reikmenės. Namams Padargai.

S. J. Woysville & Son
1657 EAST 55th STREET

National Cash Registers

Nauji ir Vartoti — Visokių mērij — Parsiduoda Mažais Immokėjimais. — Precpect 2650 — 1314 Huron Road.

PRALEISK KALĖDŲ SU SAVO GIMINIM LIETUVOJ

Suv. Valtisų Linijos rengia Kalėdinę Ekskursiją Lietuva laivu LEVIA-THAN kuris išplauks iš New Yorko gruod. 6 d. P. Biscia vadovaus šią ekskursiją nuo New Yorko tiesiai į Kauną. Jūs pasieksit savo tėviškę laiku ant Kalėdų švenčių. Savo kelionęj turėsit švairius ir smagius kambarius, gerą valgi, mandagų patarnavimą, ir bene koncertai bus kiekvieną dieną. Del pilų informacijų rašyk dabar į
UNITED STATES LINES
45 Broadway New York
Hotel Cleveland Cleveland, O.
Valdantieji operatoriai del United States Shipping Board

PIANO LEKCIJOS

30 minučių, 75c. Mokinama gera muzika. Esti du mokinių koncertai į metus. (42)

V. GREICIUS
7503 Myron Ave. Rand. 4644-JX.

THE A. B. Savings & Loan Co.

3354 SUPERIOR AVE.

\$1472.90

Yra tai Pasekmė Pasidėjimo po \$5 savaitėje per Penkis Metus ant 5% į

The
A B SAVINGS
& LOAN CO.

★
5%

GARSUS PASAULINIŲ EUROPOS IR AMERIKOS AUTOMATIŠKI SAUTUVAI IR REVOLVERIAI, ŽEMIAUSIOMIS IMPORTUO- TOJO KAINOMIS!

TEMYKIT! Atkreipiam atidą į pažymėtiną nupiginingą importuotų GINKLŲ—Pirkit DABAR, kolei dar kainos nepakeltos. MAUSER PATS UŽSITAISAS—KOMBINACIJA SAUTUVO IR PISTALIETOS — Oficialių Modelis; 5½ colų vamzdis; ima 10 šuvių antsyk

Stiegia Pavėčiamas
į Karabiną

101—Vokietiškas oficialių modelis, 9 mm kalibro (354) (ima standart 9 mm Luger-automatiskų pistalių kulikas), 5½ colų vamzdis, 300 jardų šūtalizmas, gaminamas pilnai su medine rankena ir kt.

Šis sautavas užima žymia vietą pistalių tarpe, tinka visiems tikslams, kaip militariam ginklui (naudoja Vokietijoje, Rusijoje, Italijoje, Turkijoje, Fijijoje, Činose, etc.), kaip atsakantis policijos ginklas (priimtas Vokietijos policijoj sautavas), kaip civilio pistolis ir medžiojimo sautavas. Jis yra labai lengvas, tvirtas, gero darbo ir saugus naudoti. Svoris jo su medine rankena tik 3¼ svarų ir ilgis su rankena tik 14 colų. Todėl Unkamas medžioklei, galima įkisti į šenit. Jį sportininkai naudoja medžioklės briedžiui, sermų, vėlių, meškų, atimui, etc. Išėjimui kare Mauser loč di-les role kaip ir LUGER automatiskis pistolis, buvo naudojamas Vokietijos ir kitu karo lauke, delei jo didelio nutilkimo, spėkos ir ilko siekimo. Jis laikoma STIPRIAUSIA MUSAMU ir TOLIAUSIA SAUJANCIU pistoliu pasaulyje, siekiančiu apie 2,000 jardų.

Pistolis pilnai su reikmenimis, rankena, etc.

Kaina
100—9 mm patronų \$29.95
Kaina
100—9 mm patronų 4.50

"NAUJAS SECRET SERVICE SPECIAL"—Su 5 colų Vamzdžio ir Nary Rankena. Geras Revolveris

105—Šis 5 colų vamzdžio Navy rankena Revolveris yra geriausias Automatiškas gilių ismetėjas S. V. Padarytas iš geriausios medegos k grali pirkti. Visas iš plieno, gražiai padirbtas ir pūkus. Naudojamas pavieniai ir dubultavai veikim. Turi naują visiško užrakimo prietaisą kad neišsautų netyčia, patentuota ge-gužės 22, 1917, giliuos automatiškai ismetamos kada revolveris atsidarė. Garantuotas tokiu kaip iliustruotas, ir jei norit geriausi revolverį už populiari kainą, siųskit savo užsakymą ant šio revolverio. Paminkit ar norit mēlyna ar mēlynuos viršū. Juose naudojama reguliarai Rim Fire, 32 ir 38 kalibro S. & W. Center Fire patronai.

22 kalibro revolveris \$13.25
KAINA
32 kalibro revolveris 14.50
KAINA
38 kalibro revolveris 16.25
KAINA
100—kalibro patronų55
100—32 kalibro patronų 2.50
100—38 kalibro patronų 3.10

GARSUS "MAUSER" PATS UŽSILIOUJANTIS AUTOMATIŠKAS PISTALIETAS

103—Saugus naudojime. Šovikas gali žinot kur taiko patamsėj tik pu-ko ir patamsėj palytėjimu ar pistolis užtaisytas ar ne—kada už-taisytas, užpakalis gaiduko jaučiasi viršuje. Tas yra svarbus dalykas, nes t o nesant prie kitų ginklų pasitaiko nelaimės.

Magazinas ima 25 kalibro 9 patronų, o 32 kalibro 8 patronus.

25 kalibro pistalietas \$13.95
Kaina
32 kalibro pistalietas 14.95
Kaina
Ekstra Magazinas 25 kalibro \$1.75
Ekstra Magazinas 32 kalibro 1.75
100—25 kalibro patronų 1.90
100—32 kalibro patronų 2.40
22 kalibro revolveris

102—Naujas lengvas ginklas ypatingai Policijos Departmentams, mu, išlenkiamas cilindris ir Dviejubos ektijos (tvirtu naujas užraktas kad netikėtai nei-sautų. 38 kalibro, 4-colų vamzdis, ir 32 kalibro, 3 1/4 ir 4 1/4 vamzdais, karbuoto medžio rankena. Mėlynos spalvos

Kaina
100 patronų 38 kalibro \$3.10
100 patronų 32-20 kalibro 3.60

"BABY" BE GAIDUKO REVOLV.

104—Šis yra mažiausias revolveris; sautų 22 kalibro (trumpas patronus; gražiai padarytas; turi automatišką ismetoją ir sulenkiamą gaiduką; galima nešiotis brusloto kiese-niuj ar moteriškoj tarbelėj. \$5.75

Kaina
Perline Rankena ekstra \$2.00
100 patronų 22 kalibro trumpų 3.50

Iskirkpit tą sautavą kurį norit, prisiekit prie kupono, sykiu su \$1.00 iš-kalno mokėsties kaip liudymo jusu gero noro, ir pasiųskit mums. Mes pa-siųsim jums sautavą sekanciu pastu, arba Ekspresu C. O. D. Užmokė-sit likusias kada daiktas bus jums atveštas.

V. A. DANIELS,
HICKS BUILDING
SAN ANTONIO, TEXAS.

Gentlemen:—I enclose \$1.00 deposit. Please send me article No..... together with..... cartridges. I agree to pay balance of purchase price, plus post or express charges, upon delivery of goods ordered.

NAME
STREET and No.
CITY or TOWN
STATE

MUSŲ GARANTIJA

Mes visiškai garantuojam jog kožnas daiktas čia padėtas yra tikras, vi-sai naujas ir toks tikrai kaip aprašytas ir iliustruotas.

Mes garantuojame kad bile daiktas pirktas pas mus užganėdins jums pil-nai, kad tarnaus jums kaip galit tikėtis; ir kad jis perstato pilną vertę be kainos kuri mokate.

Jeigu nebusit pilnai užganėdins savo pirkinį galit jį grąžinti po aplaikymo ir per iškeisim ant kito koki norėsit arba atgrąžinsit pinigus.

V. A. DANIELS
HICKS BUILDING, SAN ANTONIO, TEXAS

ŽEMĖS KAIMYNAI DAUSOSE

PILNAS APRAŠYMAS ŽVAIGŽDŽIŲ KURIAS MES TANKIAI MATOME

Kas yra rašoma knygoj "ŽEMĖS KAIMYNAI DAUSOSE?"

Tai be abejo apie dangiškus kunus erdvėse, kuriuos mes matome žibant per naktų naktis, per metų metus, — ir jos žibės per amžių amžius.

Kokia yra jūsų Laimė?
Kokių mėnesių jūs esat gimę ir ko-kios yra jūsų "Laimės Žvaigždės"?

Knygoje yra 420 puslapių. Kaina už vieną \$1.50. Dvi už \$2.00

Išigykit vieną sau, kitą pasiųskit saviškiams Lietuvoje — jie bus dėkingi.

Daug paslapčių atidengs jums ši knyga — tai yra antra "Kas Slepiasi už Žmonių Pasakų", apsakanti apie slapytbes erdvių kunų kaip pirmoji ap-sako apie tai kas dedasi ant žemės ir po žeme. Ši knyga daug jūsų apšvietai pasitarnaus. Reikalaukit tuojau. Su užsakymais siųskit ir pinigus.

Užsakymus galit siųsti bile kaip, ar pinigais, ar čekiais, ar pašto stampom. Agentai gauna paprastą nuosimtį kaip ir nuo kitų "Dirvos" leistų knygų.

REIKALAUKIT "DIRVOJE" — 3352 SUPERIOR AV. CLEVELAND

